Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

№ 113 (52[illegible])
ПАНЯДЗЕЛАК
20
МАЯ
1935 г.
год выдання XVIII

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

Выражаем глыбокі смутак з выпадку гібелі таварышоў пры катастрофе самалёта „Максим Горький“ і шчырае спачуванне іх сем'ям і прыяцелям.

Ад Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) І. СТАЛІН.
Ад ЦВК Союза ССР М. КАЛІНІН.
Ад СНК СССР В. МОЛАТАЎ.

Аб пабудове трох новых вялікіх самалётаў

СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б) пастанавілі ўзамен загінуўшага самалёта «Максим Горький» пабудаваць тры вялікія самалёты такога-ж тыпу і такіх-жа размераў, як «Максим Горький»: адзін — «Владимир Ленин», другі—«Иосиф Сталин» і трэці «Максим Горький».

ЦЯЖКАЯ СТРАТА

Ад сутычкі ў паветры загінуў самалёт «Максим Горький». Усё было моцна і надзейна ў гэтым гіганцкім паветраным караблі. Працяглыя іспыты выявілі бездакорныя якасці яго канструкцыі. Не гледзячы на свае ісполінскія размеры, ён вельмі добра лятаў, бездакорна слухаўся рулёў, аўладаў рэдкай устойлівасцю. Людзі, кіраваўшыя звышдрэдноўтам паветра, былі найлепшымі лётчыкамі. Даволі сказаць, што ў апошнім палёце кіравалі караблём тт. Жураў і Міхееў, адны з самых вопытных і выдатных пілотаў нашай краіны. Ні канструкцыя машыны, ні якасць яе пабудовы ні лётчыкі не вінаваты ў гібелі. Тое і другое і трэцяе было бездакорным.

Гібель адбылася з-за ўдару, нанесенага наляцеўшым на «Максима Горького» другім самалётам. Ударам было разбіта крыло, і гігант, страціўшы кіраванне, рынуўся ўніз, цудоўная сталёвая птушкаператварылася ў бясформенную масу абломкаў. 11 чалавек экіпажа і 36 пасажыраў — ударнікаў Цэнтральнага аэрагідрадынамічнага інстытута, у тым ліку 6 чала-

укладам у сусветную культуру.

Уся наша краіна скарбіць аб тых выдатных людзях, што ўчора адправіліся ў палёт, які скончыўся такім ракавым чынам. Загінуў Жураў, бясстрашны выпрабавальнік цяжкіх самалётаў, чыя рука не дрыжэла ў самыя небяспечныя моманты, загінуў Міхееў, лётчык з жалезнымі нервамі, з храбрым сэрцам, якое білася для рэвалюцыі, для соцыялізма. Колькі раз, будучы камандзірам «АНТ-14», ён падымаўся ў паветра з каштоўнай ношай — з ударнікамі нашых заводаў і калгасаў, — і кожны раз усё канчалася самым найлепшым чынам. І цяпер, калі разбітая страшным ударам машына стала развальвацца на часткі і імкліва падаць, Жураў і Міхееў, якія ўжо зазірнулі смерці ў вочы, знайшлі ў сябе даволі самаўладання, каб выключыць маторы, і гэтым папярэдзіць выбух бакаў з бензінам. У адваротным выпадку самалёт упаў-бы на пасёлак, як падаючы метэор, і колькасць ахвяр павялічылася-б за многа раз.

Жураў, Міхееў і іх таварышы Краўцоў, Фамін, Матвеенка, Бус-

Паведамленне ТАСС

аб катастрофе самалёта „Максим Горький“

18 мая 1935 г., у 12 г. 45 мін., у гор. Маскве, у раёне Цэнтральнага аэрадрома адбылася катастрофа з самалётам «Максим Горький».

Катастрофа адбылася пры наступных акалічнасцях:

Самалёт «Максим Горький» рабіў палёт пад кіраўніцтвам лётчыка ЦАГІ тав. Журава, пры другім лётчыку з эскадрыльі імя Максіма Горкага тав. Міхееве, маючы на барту пасажырамі ўдарнікаў ЦАГІ ў колькасці 36 чалавек.

У гэты палёт самалёт «Максим Горький» суправаджаў трэніровачны самалёт ЦАГІ пад кіраўніцтвам лётчыка Благіна. Не гледзячы на катэгарычную забарону рабіць якія-б там ні было фігуры вышэйшага пілатажу ў часе суправаджэння, лётчык Благін парушыў гэты загад і стаў рабіць фігуры вышэйшага пілатажу ў непасрэднай блізасці ад самалёта «Максим Горький» на вышыні 700 метраў.

Пры выхадзе з мёртвай пятлі лётчык Благін сваім самалётам ударыў у крыло самалёта «Максим Горький».

Самалёт «Максим Горький» з прычыны атрыманых пашкоджанняў ад удару трэніровачнага самалёта стаў разбурацца ў паветры, перайшоў у піке і пасобнымі часткамі ўпаў на зямлю ў пасёлку «Сокал» у раёне аэрадрома.

Пры катастрофе загінула 11 чалавек экіпажа самалёта «Максим Горький» і 36 чалавек пасажыраў —ударнікаў з інжынераў, тэхнікаў і рабочых ЦАГІ, у ліку якіх было некалькі членаў сем'яў.

Пры сутычцы ў паветры таксама загінуў лётчык Благін, які пілатаваў трэніровачны самалёт.

Пахаванне загінуўшых прынята на дзяржаўны кошт і адбудзецца 20 мая г. г. Урадам пастаноўлена выдаць сем'ям загінуўшых па 10 тысяч руб. адначасовай дапамогі кожнай сям'і і ўстанавіць павышанае пенсійнае забеспячэнне.

Створана камісія па пахаванню ў складзе: Хрушчоў, Харламаў, Ткачоў.

Спіс таварышоў, загінуўшых пры катастрофе:

Падвольскі Ігар Нікалаевіч—тэхнік завода ЦАГІ,
Царэў Алексей Петровіч з сынам Колей—слесар завода ЦАГІ,
Дзмітрыева Марыя Фёдараўна—слесар завода ЦАГІ,
Харуто Ігнат Іванавіч—брыгадзір завода ЦАГІ,
Праскурнікаў Віктар Сергеевіч—інжынер завода ЦАГІ,
Новікаў Міхаіл Фёдаравіч — планавік завода
Казарновіч Семён Абрамавіч з сынам Валодзяй—рабочы, сакратар парткома завода ЦАГІ,
Разуміхіна Александра Філіпаўна з сынам Вадзімам—жонка інжынера,
Прохарава Софія Якаўлеўна з дачкой Неляй — слесар, парторг цэха,
Петрушэўскі Віктар Александравіч з сынам Валодзяй—галоўбух завода,
Бакуто Александра Антонаўна — жонка інжынера ЦАГІ,
Орлоў Алексей Іванавіч з дачкой Лідай—інжынер завода ЦАГІ,
Матросаў Пётр Фёдаравіч — інжынер, загадчык вытворчасці завода,
Галаеў Іван Васільевіч — сталяр, парторг цэха,
Шэногін Сергей Гаўрылавіч—брыгадзір, прафорг цэха,
Лапароў Міхаіл Александравіч—кантрольны майстар, парторг цэха,
Сухаў Александр Сергеевіч—рабочы,
Нудэльман Раіса Барысаўна — інжынер.
Сапронаў Алексей Васільевіч — старшыня заўкома завода,
Лебедзеў Сергей Сцепанавіч — сакратар комсамольскай арганізацыі,
Салміна Надзежда Якаўлеўна — кантрольны майстар,
Янчарэк Сігізмунд Якаўлевіч — слесар,
Саламаткін Андрэй Андрэевіч — начальнік планавай секцыі завода ЦАГІ.
Лапшын Іван Петровіч — рабочы,
Вахляніна Елена Хрысанфаўна — матарыст лётнай станцыі ЦАГІ,
Мешарын Пётр Андрэевіч — шофер,
Міркіна-Ізраілева Анна Маркаўна — жонка каменданта ЦАГІ.

Экіпажы самалётаў:

Жураў Нікалай Семёнавіч — лётчык ЦАГІ,
Міхееў Іван Васільевіч — лётчык эскадрыльі «М. Г.»,
Краўцоў Александр Андрэевіч — інжынер,
Фамін Іван Афанасьевіч — бортмеханік,
Матвеенка Сергей Фёдаравіч — бортмеханік эскадрыльі,
Буснаватаў Семён Львовіч — бортмеханік.
Медведзеў Алексей Алексеевіч — бортмеханік,
Лакузо Владзімір Петровіч — бортмеханік,

НАШ МІХЕЕЎ

... І калі абяскрыленая грамада метала рушылася на зямлю, ён выключыў усе маторы і не адняў рук ад штурвала.

Я гэтага не бачыў. Гэтага не бачыў ніхто. Але гэта ведаюць усе, бо інакш Іван Васільевіч Міхееў зрабіць не мог.

У нас ёсць школы, якія абучаюць лётчыкаў. Але ў нас ёсць настаўнікі, якія вучаць падымацца ў паветра людзей, ніколі ад зямлі не адрываўшыхся.

Іван Васільевіч быў адным з такіх настаўнікаў.

Недарма іменна яму давярала краіна сваіх лепшых ударнікаў, выдатнікаў, пролетарыяў, прэміраваных палётам, давярала спакойна, бо самых нервовых і нясмелых заўсёды ахапляла атмасфера поўнай безапаснасці, калі маленькі чалавек са спакойным, ніколі не павышаемым голасам, з моцным блескам вачэй і чаруючай усмешкай узыходзіў на сваё пілоцкае месца і клаў на штурвал верную руку, ведаўшую на сваім вяку многа машын і рычагоў.

Міхееў у авіяцыю прышоў не на ўсё гатовае. Яшчэ ў дзіцячыя гады ён бачыў палёты першых аэрапланаў, зробленых быццам з жэрдачак, для якіх найвялікшым рэкордам было пранесці свае веласіпедныя калёсы над вяршалінамі бяроз.

Шлях к самалётнаму штурвалу ляжаў доўгі і складаны. Бацька рыхтаваў хлопчыка ў майстравыя. Імперыялістычная вайна ўвяла яго

і на барацьбе з саранчой у Дагестанскіх стэпах, і на зверабойных промыслах у Палярным моры, і на пасажырскіх лініях «Дэрулюфта», і ў агітэскадрыльі імя Максіма Горкага, дзе Іван Васільевіч пілатаваў такія складаныя і цяжкія машыны, як напрыклад, «АНТ—14», імя «Правды» або «Максим Горький».

Усім памятны выпадак, як настаўніцу-актывістку, зімой у карэльскай глушы абмарозіўшую сабе ногі ў часе абходу вёсак, І. В. Міхееў вывез на самалёце і выратаваў ёй жыццё.

Ордэн Леніна і званне заслужанага лётчыка адзначылі яго работу у 10-гадовы юбілей грамадзянскай авіяцыі.

І была ў яго вялікая слава беззварыйнага пілота.

За ўсё жыццё ён не ведаў аварый. І справа была не ва ўдачлівасці, а ў сапраўднай большэвіцкай добрасумленнасці.

Ён ніколі не вылятаў на-авось. Ён не шкадаваў свайго часу, але машына павінна была быць праверана да апошняга вінціка.

У адзіным, быць можа, выпадку голас у яго павышаўся, а ў вачах прабягаў сярдзіты блеск,—гэта калі гутарка заходзіла аб аварыйшчыках, паветраных ухарах і ліхачах.

Дарэмна было даказваць яму, што яго безаварыйнасць ёсць высокая якасць, якая заслугоўвае ўсякага вывучэння.

— Не ведаю, што тут асаблівага. Справа звычайная. Простая акуратнасць — і ўсё, — адказваў ён, сапраўды не разумеючы, як-жа можна весці сябе інакш.

Наша эпоха ламае ўяўленне аб героі.

Гераізм чэлюскінцаў быў у тым, што і ў катастрофе яны аставаліся звычайнымі, дысцыплінаванымі, вытрыманымі советскімі грамадзянамі. Незвычайныя людзі, якія на разыходзячыхся ільдах выклейваюць насценгазету і вывучаюць гісторыю партыі, як звычайна.

— Быць можа, самае дзівоснае ў Іване Васільевічу Міхееве — гэта тое, што яго выдатная дакладнасць, уважлівасць і добрасумленнасць была для яго звычайнай, як усмешка, як дыханне, як находка.

век з дзецьмі, загінулі.

Уся краіна абнажыць галовы, даведаўшыся аб гэтай жудаснай катастрофе.

Самалёт «Максим Горький» карыстаўся велізарнай папулярнасцю ў народзе. Будаваўся ён на рублі і капейкі, сабраныя нашымі газетамі сярод соцень тысяч рабочых служачых і калгаснікаў. «Максим Горький» ствараўся ў атмасферы гарачай любві, якой акружана ў нашай краіне авіяцыя. Грамадская думка зацвердзіла за ім званне флагмана грамадзянскага паветранага флота. І ён у поўнай меры заслужыў гэта званне.

Гэта быў самалёт—унікум, самы вялікі ў свеце сухапутны паветраны карабль. Не толькі ў нас, але і ў іншых краінах ён выклікаў захапленне. Толькі на днях яго аглядалі спадарожнікі французскага міністра Лаваля, назіралі яго палёты, і «Максим Горький» атрымаў самыя захапляючыя водзывы.

У будаўніцтве самалёта «Максим Горький» сказалася высокая авіяцыйная культура нашай прамысловасці. 2.500 пудоў, якімі вызначалася вага гіганта, былі найбольш удалым чынам уложаны ў вельмі прыгожай і дасканалай канструкцыі. Не гледзячы на сваю велізарную вагу і гіганцкія размеры самалёт не толькі быстра лятаў, але і высока лятаў. Яшчэ год назад, у самым пачатку іспытанняў, лётчык Громаў падняўся на ім на вышыню 6 тысяч метраў. Наша краіна мае многа самалётаў, у тым ліку і магутных паветраных дрэдноутаў. Сіла авіяцыі не вызначаецца адным самалётам, яе магутнасць заключаецца ў масе паветраных караблёў. Гібель «Максима Горького», які пакуль быў эксперыментальнай машынай, прызначанай для агітацыйных мэт, не падрывае, зразумела, сіл нашай авіяцыі, тым больш, што гэтай катастрофай канструкцыя «АНТ-20» ні на ёту не дыскрэдытуецца і, калі будзе прызнана неабходным, наша краіна ў стане ў найкарацейшы тэрмін пабудаваць колькі ўгодна такіх самалётаў.

Тым не менш, усе мы з глыбокай горыччу гаворым аб гібелі «Максима Горького», і к гэтаму пачуццю далучаюцца ўсе культурныя людзі ў іншых краінах, бо «Максим Горький» быў каштоўнейшым навацтаў, Медзведзеў, Лакузо, Власаў, Бунін, Бегам, складаўшыя экіпаж «Максима Горького», загінулі як героі, да канца выканаўшыя свой абавязак.

Загінуўшыя пасажыры самалёта належалі да ліку адборных, лепшых людзей ЦАГІ, пабудаваўшых гэту цудоўную машыну.

Страта такіх людзей цяжкім болем адзавецца ў сэрцах рабочых і сялян нашай краіны. У нас многа вопытных і самаадданых лётчыкаў, у нас нямала талантлівых інжынераў, у нас мільёны выдатных работнікаў — няма такой страты, якую не маглі-б яны васпоўніць. але нам дораг кожны чалавек, соцыялістычнай дзяржаве людзі важней самай лепшай машыны,— вось чаму страту загінуўшых наша краіна расцэніць як самы цяжкі вынік учарашняй катастрофы.

Прычынай катастрофы, як устаноўлена следствам, з'яўляецца парушэнне лётчыкам Благіным, загінуўшым са сваім самалётам, загаду аб парадку суправаджэння «Максима Горького», такім чынам, «Максим Горький» загінуў ад недысцыплінаванасці лётчыка, ад таго самага паветранага азарства, якое яшчэ раз і такім жудасным чынам паказала, якую незлічоную шкоду яно можа прычыніць. Недарма гэту злачынную традыцыю партыя і ўрад калёным жылезам выпальваюць з нашага паветранага флота. Але, відаць, яшчэ не ўдалося вывесці гэту шкодную атруту поўнасцю.

Неабходна зрабіць усе вывады з учарашняй катастрофы. Правіла тав. Варашылава — «Паветраных хуліганаў не падпускаць і на вярсту к ваеннай авіяцыі» — павінна быць ажыццёўлена і ў грамадзянскім паветраным флоце без усякіх аслабленняў.

Совецкі ўрад, які ўмее, як ні адна ўлада ў свеце, цаніць людзей і падтрымліваць іх у горкую мінуту няшчасця, прыняў меры да забеспячэння сем'яў загінуўшых пры катастрофе, адпусціўшы кожнай сям'і аднаразовую дапамогу ў 10 тыс. руб. і ўстанавіўшы павышанае пенсійнае забеспячэнне.

Вечная памяць загінуўшым таварышам, слаўным будаўнікам нашай пераможнай авіяцыі!

(З перадавога артыкула «Праўды»)

ЦАГІ.

Сунцоў Іван Васільевіч—рабочы, прафорг цэха.

Кукін Канстанцін Еўграфавіч — кантрольны майстар, парторг цэха,

Пастухін Васілій Ефімавіч — галоўны механік завода ЦАГІ, інжынер,

Власаў Пётр Максімавіч — бортмеханік эскадрылы «М. Г.»,

Бунін Валенцін Петровіч — інжынер ЦАГІ,

Бегам Александр Лазаравіч — інжынер эскадрылы «М. Г.» і

Благін Нікалай Паўлавіч — лётчык ЦАГІ.

ЧЫРВОНАЯ СТАЛІЦА У ЖАЛОБЕ

МАСКВА, 19 мая (БЕЛТА). На ўсіх прадпрыемствах чырвонай сталіцы адбыліся мітынгі і гутаркі, прысвечаныя памяці трагічна загінуўшых ударнікаў совецкай авіяцыі. Маскоўскія пролетарыі з пачуццём найглыбейшага смутку сустрэлі вестку аб гібелі паветранага гіганта «Максим Горький».

— Мы яшчэ цясней згуртуемся вакол нашай партыі і яе правадыра тав. Сталіна, — гаварылі ў сваіх выступленнях рабочыя завода імя Сталіна, электразавода імя Куйбышэва, завода «Каучук» імя Фрунзе», «Красный богатырь» і інш. фабрык і заводаў сталіцы. На змену загінуўшым рабочым і інжынерам ЦАГІ мы вылучым новыя кадры. Мы першымі гатовы прыняць удзел у пабудове новага паветранага гіганта.

З абурэннем усе выступаўшыя асуджалі абураючую недысцыплінаванасць лётчыка Благіна і абавязаліся мацаваць у сябе на вытворчасці жалезную пролетарскую дысцыпліну.

У пісьме к тав. Сталіну, прынятым на жалобным мітынгу, многатысячны калектыў рабочых і служачых ЦАГІ запэўняе правадыра партыі, што смерць таварышоў не расстроіць іх радоў. З той-жа энергіяй, з якой мы будавалі самалёт-гігант «Максим Горький», будзем змагацца за лепшую ў свеце марку — марку ЦАГІ, за будаўніцтва лепшых у свеце караблёў чырвонага паветранага флота.

ЎСЯ СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ СКАРБІЦЬ АБ ГЭТЫХ ВЫДАТНЕЙШЫХ ЛЮДЗЯХ...

З быстрынёй маланкі па фабрыках, заводах, установах і інстытутах сталіцы БССР пашыралася вестка аб цяжкай страце, панесенай краінай 18 мая — аб гібелі адважных байцоў нашай совецкай авіяцыі, аб катастрофе гіганта-самалёта «Максим Горький».

З пачуццём вялікага смутку збіраліся ўчора працоўныя на жалобныя мітынгі. Захоўваючы суровае маўчанне, яны выслухоўвалі жалобную вестку.

— На нашы сродкі, нашымі сіламі быў створан гігант-самалёт «Максим Горький» — заявілі **рабочыя завода імя Варашылава.** — Мы паказалі ўсяму свету, на якія подвігі здольны рабочы клас, якіх велізарных вышынь можа ён дасягнуць, калі ён становіцца гаспадаром краіны.

— Гібель экіпажа і самалёта, — гаварылі варашылаўцы, — рэзультат недысцыплінаванасці лётчыка Благіна. Гэта частка паведамлення глыбока запала ў свядомасць рабочых.

— Яшчэ мацней будзем змагацца за промфінплан, яшчэ больш будзем мацаваць абароназдольнасць нашай вялікай радзімы, — заявілі **рабочыя і служачыя завода «Бальшэвік».** Магутныя паветраныя караблі рэюць над совецкай зямлёй, і замест загінуўшага самалёта «Максим Горький» наша маладая краіна, краіна невычарпальных магчымасцей, створыць новыя, яшчэ больш бліскучыя гіганты авіяцыі.

Пабудова магутнейшага, самага буйнага ў свеце, выдатна аснашчонага паветранага дрэдноута, яго бездакорная работа да апошняй мінуты — усё гэта ярка сведчыць, што краіна Советаў дасягнула вяршынь авіяцыйнай тэхнікі, да якіх не дацягнулася ні адна іншая краіна свету.

І рабочыя завода імя Кірава гаварылі на мітынгу:

— Мы можам стварыць такія-ж караблі, якім быў агітсамалёт «Максим Горький». І мы іх створым! Яны будуць лепшым помнікам нашым загінуўшым таварышам, перадавым байцам за соцыялізм.

Калектыў фабрыкі імя Кагановіча піша: «Самым каштоўным і самым рашаючым капіталам з'яўляюцца людзі, кадры» — сказаў наш **Сталін.** Выдатная майская прамова тав. Сталіна, выклікаўшая ва ўсіх рабочых новую хвалю энтузіязму і ўздыму, дапаможа нам вылучыць і вырасціць на змену загінуўшым ударнікам соцыялістычнага будаўніцтва новыя кадры адданейшых большэвікоў — партыйных і непартыйных, поўнасцю аўладаўшых перадавой тэхнікай.

— Краіна Советаў з яшчэ большай упартасцю будзе асвойваць вышэйшую тэхніку пілатажу і заваёўваць прасторы паветра — заяўляюць у сваіх рэзалюцыях **калектывы студэнцтва, навуковых і адміністрацыйна-тэхнічных работнікаў Беларускага дзяржаўнага універсітэта і Політэхнічнага інстытута.**

Учора ў рэдакцыю з'явілася група шофераў сістэмы Наркомсоўгасаў — тт. **Гірын, Кулагін, Кутузаў, Фастовец, Лаппо.** Першая думка, якая нам прышла, калі мы даведаліся аб няшчасці, — сказалі шоферы, — гэта энергічней, лепш працаваць. Гэтым мы яшчэ больш умацуем нашу совецкую авіяцыю, абарону нашай краіны.

У рэдакцыю прыбываюць усё новыя і новыя водгукі:

— Аддамо ўсе свае сілы нашай краіне, нашай вялікай справе, яшчэ цясней згуртуемся вакол нашага вялікага **Сталіна,** — пішуць працоўныя Менска — І няхай не радуюцца нашы класавыя ворагі. Выпадковая гібель гіганта-самалёта яшчэ больш павысіць нашу пільнасць, гэта лішні раз напамінае, што суровая дысцыпліна ў нашых радах — важнейшая зарука нашай перамогі

***

Жалобныя мітынгі адбыліся на фабрыках, заводах і ў навучальных установах **Віцебска.** З глыбокім жалем тысячы рабочых і работніц сустрэлі вестку аб трагічнай гібелі лепшых ударнікаў совецкага авіябудаўніцтва.

Мы глыбока паттрасяны гібеллю экіпажа самалёта-гіганта і групы ўдарнікаў ЦАГІ, — заяўляюць рабочыя і работніцы панчошна-трыкатажнай фабрыкі імя Клары Цэткін. — Але гэта катастрофа ні ў якім выпадку не ўносіць замяшання ў нашы рады. Цесна згуртаваныя вакол партыі і вялікага любімага правадыра таварыша Сталіна, мы вырасцім з нашых радоў лепшых ударнікаў, новых герояў-лётчыкаў, парашутыстаў, канструктараў. Работай на «выдатна», умацаваннем працоўнай дысцыпліны,ператварэннем фабрыкі ў крэпасць абароны мы ўшануем памяць загінуўшых таварышоў.

Мітынгі адбыліся на ільнопрадзільнай фабрыцы «Дзвіна», у друкарні «Комінтэрн» і на іншых прадпрыемствах горада.

***

Атрыманыя позна ноччу з іншых раёнаў водгукі з поваду паветранай катастрофы будуць надрукаваны ў заўтрашнім нумары.

у акопы. ... наармейцам і большэвіком. Міхееў быў тэлефаністам, шоферам. Ён дапытліва авалодваў машынай, і машына вучыла яго дакладнасці. Лётчыкам ён стаў толькі прайшоўшы доўгую і крапатлівую работу бортмеханіка.

Вучэбны самалёт ён скамбінаваў сабе сам, вылаўліваючы — дзе крыло, дзе стабілізатар, уцалеўшыя ад чыёй-небудзь аварыі.

То быў цяжкі час на зары совецкай авіяцыі. Але палёты на такой машыне далі Міхееву тую выключную трэніроўку, тое дзівоснае майстэрства лётчыка, якое яго характарызавала ва ўсе наступныя гады: і ў выдатным пералёце Масква—Пекін, за які ён быў узнагароджан ордэнам Чырвонага сцяга, ... лавек і большэвік, патрэбны і дарагі ўсім, хто з ім сутыкаўся.

Пройдуць пяцігодкі. У плоць і кроў мас увойдзе тая чоткасць у працы, тая скромная і вялікая прастата, тая дысцыплінаванасць і штосекундная адданасць грамадскай рабоце, якія характэрны сёння для людзей, падобных І. В. Міхееву.

Тады, праз многа гадоў, праслухаюць людзі расказ аб безаварыйным лётчыку Міхееве, якога любілі дзеці і слухаліся машыны, і скажуць:

— Гэта наш Міхееў, бо воблік яго жыве ў нашых справах.

А ў гэтым — бяссмерце, рэальнае большэвіцкае бяссмерце.

С. ТРЭЦЬЯКОЎ.

Н. С. ЖУРАЎ

Шлях быў доўгі і трудны. Каб заваяваць паветра, трэба заваяваць новае жыццё. І ў радах соцень тысяч такіх-жа, як ён, сялянскі сын, Нікалай Жураў прабіваўся да гэтага новага жыцця з вінтоўкай у руках. Чырвоная гвардыя, Ленінград, Пулкава, Чырвоная армія, усходні і паўднёвы франты.

Рэволюцыя перамагла. І рэволюцыя дала Нікалаю Жураву і тысячам такіх-жа, як ён, шырокія магутныя крыллі.

... Севастопальская школа... Ваенная школа лётчыкаў у Маскве... Вышэйшая школа стральбы і бомбамятання. Вось яны, гэтыя паветраныя універсітэты, якія выхавалі такога выдатнага пілота і такога непараўнанага большэвіка, якім быў Нікалай Семёнавіч Жураў.

***

Першыя совецкія цяжкія самалёты падымаюцца з аэрадрома. І адным з першых вадзіцеляў новых машын — Жураў, нязменна спакойны, дакладны, вытрыманы! Цвёрдая рука, пільнае вока, вопытнасць лётчыка, які з 1921 года ўпэўнена рэе ў совецкім паветры над совецкай зямлёй.

Адкрыта лінія «Дэрулюфта» Ленінград—Рыга. Нікалай Жураў пілот гэтай лініі.

З Масквы ў Харкаў вязуць паветраным шляхам матрыцы «Праўды». Нікалай Жураў — пілот авіяатрада імя «Праўды», яе заслужаны, прэміраваны ўдарнік!

І вось новы этап жыцця — ЦАГІ, трудная і адказная работа лётчыка-выпрабавальніка новых машын.

Хладнакроўе і вытрыманасць — стыль Журава.

Высокі гонар выпаў на долю Журава. Разам з лётчыкам Громавым ён праводзіў першапачатковыя іспытанні «Максима Горького». Ён быў слаўным пілотам найвялікшага ў свеце паветранага карабля.

Дзівосны чалавек, у якога на ўсё хапала часу: і налятаць за сваё жыццё ў паветры больш 3 тысяч лётных гадзін, і ў свае земныя гадзіны—вучыцца, весці грамадскую работу.

Лётчык Жураў. Член Баўманскага райсовета Жураў. Шырокая, радасная ўсмешка на смуглым твары. Крэпыш у скураным паліце і нізка насунутай шапцы... Такім ён астанецца назаўсёды ў памяці таварышоў. Спакойны, жыццерадасны, смелы.

Вечная памяць экіпажу

ПАРЫЖ, 18 мая. **(Па тэлефону).** Глыбока патрасён няшчасцем з нашым любімым дзецішчам, самалётам-гігантам, яго катастрофай, якая каштавала жыцця нашым лётчыкам і ўдарнікам лепшай у свеце авіяцыйнай прамысловасці.

Мы, большэвікі, ніколі не здаёмся, ніколі не прыходзім у смутак, ніколі не адступаем. І зараз— перад целамі паўшых байцоў, перад абломкамі разбітага самалёта дадзім слова стварыць замест яго яшчэ больш моцны і выдатны паветраны карабль. Гэта будзе лепшым помнікам нашым любімым і родным загінуўшым таварышам.

Вечная памяць слаўнаму экіпажу «Максима Горького», вечная памяць загінуўшым ударнікам ЦАГІ!

Камандзір эскадрыльі імя Максіма Горкага — МІХАІЛ КАЛЬЦОЎ.

(«Праўда»).

К катастрофе самалёта „Максим Горький“

За дысцыпліну і безаварыйнасць

Гутарка з начальнікам галоўнага упраўлення грамадзянскага паветранага флота тав. І. Ф. Ткачовым

У гутарцы з супрацоўнікам ТАСС начальнік Галоўнага упраўлення грамадзянскага паветранага флота тав. **І. Ф. Ткачоў** заявіў:

— Загінуў «Максим Горький» — краса і гордасць совецкай авіяцыі. Гэты самалёт-гігант, не меўшы ў свеце сабе роўных, здзіўляў усіх, хто яго бачыў у дэталях не толькі размерамі, але і найвышэйшым узроўнем авіяцыйнай тэхнікі, дасягнутым совецкай краінай.

Гібель нічым не зганьбіла гэтай выдатнай машыны. Загінула яна пасля таго, калі ўсё ўжо было праверана, выпрабавана, калі ўсе атрыманыя даныя пацвярджалі высокі яе клас і бездакорную работу. Гераічныя яе будаўнікі — работнікі ЦАГІ — поўнасцю закончылі абсталяванне і праз некалькі дзён павінны былі здаць яе для шырокай эксплаатацыйнай работы ў эскадрыльлю імя Максіма Горкага.

І ў гэты трагічны дзень — лепшыя ўдарнікі ЦАГІ — будаўнікі самалёта, адпраўляючыся ў палёт, усе былі ўпэўнены ў сваім дзецішчы, радасна ішлі ў паветра.

У сваім апошнім палёце «Максим Горький», як заўсёды, у руках выдатнага лётчыка тав. Журава, лёгка і быстра адарваўся ад зямлі, зрабіў прыгожы разварот над аэрадромам, пайшоў па кругу ў раёне Масквы, суправаджаемы двухмесным самалётам з кінаапаратарам і аднамесным самалётам, пілатуемым лётчыкам Благіным.

Усё ішло ўдачна. Але вось «Максим Горький» зрабіў разварот і варочаецца к аэрадрому. Раптам, у плаўны стройны палёт «Максима Горького» ўмешваецца лётчык Благін, самавольна, з хуліганскім ухарствам пачаўшы рабіць розныя фігуры вышэйшага пілатажу каля самалёта-гіганта.

У гэтым чалавеку прарвалася не вытручаная яшчэ дзікая, анархічная натура, якая скарыстала тое, што ў паветры няма перашкод для яе хуліганскіх праяўленняў. Некалькі забароненых, не дапушчаных у палёце фігур — і самалёт Благіна ўразаецца ў «Максима Горького».

Цяжка ранены гігант з выключанымі маторамі яшчэ трымаецца ў паветры ў руках моцных людзей тт. Журава і Міхеева, плануючы к аэрадрому.

Але ўдар аказаўся смяротным, і наш слаўны, любімы краінай красавец «Максим Горький» загінуў разам з лепшымі ўдарнікамі — яго будаўнікамі.

Паплаціўся жыццём за свой учынак і лётчык Благін.

Які-ж вывад і што рабіць?

Вывад ясен: самалёт і людзі загінулі па віне недысцыплінаванага лётчыка. Сам самалёт «Максим Горький» увайшоў у гісторыю развіцця совецкай авіяцыі, як найвялікшае яе дасягненне, і гэта ацэнка астанецца, не гледзячы на гілётным асяроддзі ёсць яшчэ людзі, якія не хочуць падначальвацца цвёрдай жалезнай пролетарскай дысцыпліне і гэтым прыносяць каласальную шкоду слаўнай совецкай авіяцыі.

Праўда, у гэтай галіне ўжо многае зроблена, асабліва авіяцыяй РСЧА, дзе цвёрдае рашучае кіраўніцтва наркома абароны Клімента Ефрэмавіча Варашылава, яго бязлітасная барацьба з недысцыплінаванасцю, паветраным хуліганствам, амаль выкаранілі гэтыя з'явы.

Безумоўна, і сярод лётнага складу грамадзянскай авіяцыі лётчыкі тыпу Благіна — не масавая з'ява, а толькі адзіночкі. Але яны ёсць яшчэ, і з імі побач з шырокай выхаваўчай работай, трэба весці самую рашучую барацьбу.

Нямалаважнае значэнне мае ў гэтай справе абстаноўка і асяроддзе, у якім жыве і выхоўваецца лётны склад.

У авіяцыйных арганізацыях і злучэннях павінны быць устаноўлены цвёрды парадак, дысцыпліна, патрабавальнасць, выканальнасць. Гэта разам з добрай выхаваўчай работай з'яўляецца лепшай гарантыяй ад праяўленняў недысцыплінаванасці і паветранага хуліганства.

Мы рашуча стаім за смеласць, храбрасць у сістэме выхавання лётных кадраў совецкай авіяцыі, адчотліва, разумна прымяняемыя пры выкананні атрыманых заданняў. Але з такой-жа рашучасцю мы змагаемся і павінны будзем змагацца да поўнага выкаранення з самавольнымі анархічнымі праяўленнямі бязмэтнага і бяссэнснага паветранага фокусніцтва, якое часцей за ўсё прыводзіць да цяжкіх вынікаў.

Нядаўна працоўныя совецкай краіны пачулі выдатныя словы правадыра тав. **Сталіна** аб людзях, аб кадрах. Новым творчым уздымам яны былі спаткаты ўсюды, дзе гераічнай, ударнай працай будуецца соцыялізм.

Выдатныя людзі слаўнай совецкай авіяцыі, якія перажываюць зараз цяжкую ўтрату гібелі лепшых ударнікаў і лепшага свайго самалёта, з поўным разуменнем значэння слоў правадыра, могуць сказаць толькі адно: мы будзем працаваць над людзьмі, над кожным чалавекам з большай увагай, з большай патрабавальнасцю і безумоўна выкаранім у сваім асяроддзі недапушчальныя з'явы, загубіўшыя каштоўных людзей і самалёт «Максим Горький».

Совецкая авіяцыя будзе расці і мацнець, заваёўваючы паветра для вялікіх мэт соцыялістычнага будаўніцтва і абароны краіны.

Вечная памяць загінуўшым.

ДЭЛЕГАЦЫЯ ПІОНЕРРАБОТНІКАЎ БССР У тав. П. П. ПОСТЫШЭВА

Сакратар ЦК КП(б)У т. П. П. ПОСТЫШЭЎ і сакратар ЦК ЛКСМУ тав. АНДРЭЕЎ сярод дэлегацыі піонерработнікаў Беларусі. НА ЗДЫМКУ: першы рад (злева направа)—тт. ПІНХАСІК («Чырвоная змена»), АНДРЭЕЎ, ГЕНКІНА (кіраўнік дэлегацыі), ПОСТЫШЭЎ, САВІЦКАЯ (важатая польскага піонератрада — Менск); другі рад тт. АНТАНЕВІЧ (рэдактар газеты «Піонер Беларусі»), ФІНКЕЛЬ (Цэнтральная дзіцячая тэхнічная станцыя), КАСПЯРОВІЧ (НКА), СТЭЛЬМАХАВА (піонераддзел Гомельскага ГК ЛКСМБ); трэці рад тт. БЯЛЯЎСКІ (рэдактар украінскай піонерскай газеты «За зміну»), ЮЗЕФОВІЧ (сакратар ЦК ЛКСМУ), КАВАЛЕНКА (піонераддзел ЦК ЛКСМУ), ТАЛЕРМАН (важаты піонератрада 25-й узорнай школы—Менск), БЛЕН (дырэктар Віцебскага дома мастацкага выхавання дзяцей) і КРЫВАНОСАЎ (загадчык піонераддзела Магілеўскага РК ЛКСМБ).

7 дзён дэлегацыя піонерработнікаў Беларусі знаёмілася з работай украінскага комсамола па комуністычнаму выхаванню дзяцей. Асноўнай мэтай дэлегацыі было дэтальна вывучыць вопыт так званых постышаўскіх пляцовак пры жылкаапературах, на якіх праводзіцца вялікая выхаваўчая і культурная работа з дзецьмі.

Гісторыя стварэння такіх пляцовак цесна звязана з імем тав. **Постышэва.** Гэта па яго ініцыятыве створаны ўсе пляцоўкі і зараз на Украіне няма ні аднаго буйнага дома, каля якога не было-б дзіцячай пляцоўкі.

На кожным скверы, у любым садзе відаць выключныя клопаты аб дзецях, аб іх выхаванні. У Кіеве будуецца Ўсеўкраінскі фізкультурны стадыён. Будаўніцтва гэтага стадыёне **пачата з дзіцячага аддзялення.**

Сёння ў Кіеве адкрываецца дзіцячы тэатр. У будаўніцтва гэтага тэатра ўкладзена 3 млн. руб-

Постышэвым. У гутарцы прымаў удзел сакратар ЦК ЛКСМУ тав. **Андрэеў.**

Кіраўнік дэлегацыі тав. Генкіна расказала аб уражаннях дэлегацыі пасля азнаямлення з пастаноўкай піонерработы ў Кіеве.

Разгарнулася ажыўленая гутарка.

Тав. Постышэў зрабіў рад указанняў, як лепш паставіць піонерскую работу.

— Вы павінны,—гаворыць ён, —дабіцца такога становішча, каб кожны комуніст, кожны комсамолец, кожны грамадзянін лічыў справай гонару клапаціцца аб дзецях. Калі людзі бачаць, што яны твораць вялікую справу, яны ганарацца пладамі сваёй работы, яны імкнуцца зрабіць яшчэ больш.

Асаблівую ўвагу тав. **Постышэў** звярнуў **на кадры піонерработнікаў.** Лепшых комуністаў, вопытных людзей трэба паставіць на выхаванне дзяцей. На Украіне перакінулі на гэту работу значную

многія піонерарганізацыі займаліся выключна культурніцтвам. Гэта шкодны перагіб. **Трэба падняць палітычнае выхаванне піонераў.**

— Гэта-ж факт, — гаворыць тав. Постышэў, — што піонера ад непіонера можна адрозніць часам толькі па гальштуку.

— Перадайце партыйным і комсамольскім арганізацыям Беларусі, каб яны больш увагі аддавалі дзецям, бо дзецям належыць наша будучыня.

Вы павінны дабіцца такога становішча, якое мы маем на Украіне. У нас піонеры не скардзяцца, што комсамол мала імі займаецца. Совецкая Беларусь атрымала **ордэн Леніна** за паспяховую работу на гаспадарчым і культурным фронце. Вы павінны атрымаць другі ордэн—за комуністычнае выхаванне дзяцей.

Гутарка працягвалася паўтары гадзіны. Яна пакінула выключна моцнае ўражанне на ўсіх удзель-

„У ВАШЫХ ПАДАЧКАХ МЫ НЕ АДЧУВАЕМ ПАТРЭБЫ“

Дастойны адказ амерыканскім клерыкалам

МАЗЫР. **(Кар. «Звязды»).** Нядаўна ў адрас двух азарыцкіх грамадзян было атрымана 153 далары ад амерыканскага яўрэйскага клерыкальнага таварыства. У асобным пісьме было ўказана каму раздаць гэтыя грошы ў выглядзе дапамогі.

Агульны сход яўрэйскага насельніцтва мястэчка Азарычы з вялікім абурэннем сустрэў гэту падачку і ў адказ на яе пастанавіў—грошы вярнуць назад і напісаць у адказ пісьмо.

Прыводзім тэкст гэтага пісьма:

«ПРЭЗІДЭНТУ КЛЕРЫКАЛЬНАГА ТАВАРЫСТВА Ў АМЕРЫЦЫ МЕНДЭЛЮ ХАІМУ.

Атрымаўшы ад вас пісьмо і 153 далары для раздачы ў выглядзе дапамогі ніжэйпамянёным асобам, мы, азарыцкія працоўныя яўрэі, абураны вашым пастулкам.

У той час, калі ў нас, у Совецкім Саюзе, жывецца вельмі добра, калі ў свабодным Совецкім Саюзе правільна вырашана ленінска-сталінскае нацыянальнае пытанне, калі яўрэйскае працоўнае насельніцтва, былая яўрэйская працоўная беднata гарадоў і мястэчак працуе на буйнейшых соцыялістычных фабрыках, заводах, у калгасах, промарцелях, дзе так высока ўзрос матэрыяльны і культурны ўзровень працоўных, — няма сумнення, што Ў ВАШЫХ ПАДАЧКАХ МЫ НЕ АДЧУВАЕМ ПАТРЭБЫ.

У нас, у Совецкай Беларусі, як і ва ўсім магутным СССР, НЕ АСТАЛОСЯ І СЛЕДУ АД ПРАКЛЯТАЙ СПАДЧЫНЫ былой капіталістычнай Расіі — беспрацоўя і жабрацтва. Намі кіруе партыя ЛЕНІНА, найвялікшы правадыр працоўных тавары ш СТАЛІН. У выніку правядзення ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі ў Совецкім Саюзе ёсць рад яўрэйскіх нацыянальных раёнаў і яўрэйская нацыянальная вобласць (Бірабіджан).

Вы пішаце, каб вашы грошы мы размеркавалі паміж бяднейшым насельніцтвам.

Вы пішаце, каб мы далі грошы грамадзяніну БОРЭРУ. Вы зусім не ведаеце, як зараз жыве Борэр! Адзін сын яго зараз з'яўляецца інжынерам, атрымлівае 600 руб. у месяц, другі сын служыць бухгальтарам з акладам у 250 руб., а трэці сын, высокакваліфікаваны рабочы, жыве сумесна з бацькам і атрымлівае зарплату 300 руб. у месяц, працуе ў арцелі.

Або ўзяць ГОЛАДА Вульфа, якому вы таксама просіце даць вашы грошы. Ён з'яўляецца калгаснікам інтэрнацыянальнага калгаса «Окцябр», за 1934 г. зарабіў у калгасе 60 пудоў хлеба і 120 пудоў бульбы. Нядаўна Вульф забіў добрую свінню, частку мяса ён прадаў за 500 рублёў, а астатняе пакінуў для сябе і для сям'і.

РАБІНОВІЧ Ілья таксама не патрабуе вашай падачкі. Ён працуе ў азарыцкай мэблевай арцелі, зарабляе звыш 200 руб. у месяц. Усе яго дзеці вучацца ў масноўскіх навучальных установах (там, дзе раней яўрэям не дазвалялі жыць) і хутка будуць інжынерамі і дактарамі.

ЦЭНТЭР Ізраіль таксама не адчувае патрэбы ў вашай падачцы. Ён атрымлівае ад дзяржавы пенсію 70 рублёў у месяц. Яго дачка Сара з'яўляецца загадчыцай дзяржаўнай ашчаднай касы. ШУЛЬМАН Хася таксама не адчувае патрэбы ў дапамозе. Яе сын зараз з'яўляецца старшынёй абутковай арцелі і атрымлівае 300 руб. у месяц.

Такое-ж становішча ўсіх нашых грамадзян мястэчка. УСЕ ЯНЫ ПРАЦУЮЦЬ І ЖЫВУЦЬ У СВАЁЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РАДЗІМЕ, усе яны проста з іранічным смехам праслухалі ваша пісьмо і пастанавілі напісаць вам адказ».

Пісьмо падпісала 40 асоб: **Рабіновіч, Голад, Шульман, Кавалерчык, Шпітальнік** і іншыя.

У гор. Калінкавічы таксама было прыслана з Амерыкі 49 даляраў з гэтай-жа мэтай. Працоўныя яўрэі горада таксама пастанавілі адаслаць грошы назад і напісалі ў адказ пісьмо, падобнае па свайму сэнсу да азаравіцкага.

—o—

У ЦВК БССР

КОНКУРСЫ-СПАБОРНІЦТВЫ СОВЕТАЎ У 1935 г.

Прэзідыум ЦВК пастанавіў уключыцца ва ўсесаюзны конкурс-спаборніцтва советаў і правесці ў 1935 годзе конкурс-спаборніцтва советаў БССР.

У маі—снежні намечана правесці конкурс горсоветаў на лепшую

наму будаўніцтву і ў ліпені—снежні—конкурс сельсоветаў на лепшую арганізацыю фінансавай работы.

Райвыканкомам і горсоветам прапанавана неадкладна абгаварыць пастановы ЦВК СССР і БССР

Але над людзьмі, трэба многа і ўпарта працаваць. Гэты трагічны выпадак паказвае, што ў нашым

вецкая авіяцыя, якой яны так аддана і горача аддавалі сваю энергію і сілы і аддалі сваё жыццё.

СПАЧУВАННЕ РЭДАКЦЫІ „ЮМАНІТЭ“

ПАРЫЖ, 19 мая, 3 г. **(Па тэлефону).** Калектыў работнікаў «Юманітэ» выказвае свой глыбокі жаль па поваду трагічнай катастрофы, якая адбылася з самалётам «Максим Горький».

Выказваем сваё брацкае спачуванне сем'ям загінуўшых і глыбока перажываем разам з працоўнымі Совецкага Саюза гэту цяжкую ўтрату.

Калектыў рэдакцыі «Юманітэ».

прадстаўляе сабой выключны будынак. Ён пабудован пад непасрэдным кіраўніцтвам і наглядам тав. Постышэва. Недарма работнікі тэатра называюць т. Постышэва сваім прарабам.

Аб увазе да дзяцей, якую праяўляе т. Постышэў, ярка сведчыць той факт, што Харкаўскі Дом урада адведзен пад дзіцячы палац. Грандыёзны дзіцячы палац будуецца зараз у Кіеве.

16 мая дэлегацыя піонерработнікаў Беларусі была прынята тав.

гогаў.

— А ў нас-жа ёсць многа казусаў з піонерработнікамі. Вось мой сын,—гаворыць тав. Постышэў, — прыходзіць дамоў і смяецца са свайго важатага, які не ведае хто аўтар твору «Евгений Онегин».

Неабходна звярнуць вялікую ўвагу **на палітычнае выхаванне піонераў.** Калісьці ў нас ударыліся ў бок выключна палітычнай работы, забыліся аб другіх важных элементах работы з дзецьмі. Гэты перагіб быў папраўлен. Але зараз

асобе тав. Постышэва чалавека выключнай прастаты, выключна ўважлівага і чулага.

Недарма, калі дэлегацыя атрымлівала пропускі на прыём да тав. Постышэва, у бюро пропускаў стаяла група піонераў, якая чакала выдачы і ім пропускаў. Яны таксама ідуць да тав. Постышэва. Яны ведаюць, што ён іх прыме, выслухае, параіць, дапаможа ліквідаваць усе труднасці, з якімі яны сустракаюцца.

му транспарту, у чэрвені—жніўні—конкурс гарадскіх і сельскіх советаў на лепшую арганізацыю дапамогі школе, у маі—лістападзе—конкурс горсоветаў і советаў рабочых пасёлкаў па аднаўленню і захаванню жыллёвага фонду і па дабрабыту. У маі—снежні адбудзецца конкурс на лепшы сельсовет па арганізацыі развіцця соцыялістычнай жывёлагадоўлі ў калгасах, соўгасах і ў гаспадарках калгаснікаў, чэрвені—кастрычніку —конкурс сельсоветаў па дарож-

аб конкурсах советаў, арганізаваць раённыя і гарадскія конкурсныя камісіі, разгарнуць канкрэтную работу па правядзенню конкурсаў.

Для кіраўніцтва ўсімі конкурсамі советаў пры прэзідыуме ЦВК створана Цэнтральная конкурсная камісія пад старшынствам тав. Ляўкова. Для прэміравання лепшых гарадскіх і сельскіх советаў, іх старшынь і актывістаў ствараюцца рэспубліканскія прэміяльныя фонды.

НА ПАРТЫЙНЫЯ ТЭМЫ

V. ПРЫВЕСЦІ У ПАРАДАК ПАРТЫЙНУЮ ГАСПАДАРКУ*)

Г. РУБІНШТЭЙН

Тав. **Кагановіч** у сваім дакладзе на XVII з'ездзе партыі з асаблівай сілай падкрэсліў, што «ўлік членаў партыі трэба паставіць з усёй строгасцю».

Між тым, становішча ўліку ў партарганізацыях КП(б)Б аказалася настолькі запушчаным, што ўлік не толькі не дапамагае партыйнаму кіраўніцтву ў вывучэнні, падборы і вылучэнні партыйных кадраў, але падчас няправільна арыентуе і затрудняе кіраўніцтва партарганізацыі. Такое становішча ўліку комуністаў з'яўляецца прамым рэзультатам ігнаравання гэтай важнейшай галіны работы, неразумення таго, што без правільна наладжанага ўліку складу комуністаў нельга правільна расставіць партыйныя кадры, нельга па-сур'ёзнаму ўзяцца за вывучэнне, падбор і вылучэнне гэтых кадраў.

Гаворачы аб узняцці пільнасці, некаторыя партыйныя арганізацыі не зразумелі, што правільная пастаноўка ўліку комуністаў, уважлівыя адносіны да захоўвання і выдачы партыйных дакументаў—ёсць важнейшы элемент, які дае нам магчымасць выявіць і выкрыць пралезшых у партыю ашуканчым спосабам чужых элементаў і што да пастаноўкі гэтай работы неабходна таму аднесціся з асаблівай уважлівасцю і сур'ёзнасцю.

Лозунг «Кадры вырашаюць усё», даны таварышам **Сталіным** у сваім гістарычным выступленні па выпуску акадэмікаў Чырвонай арміі, указанне правадыра нашай партыі, што «толькі тыя кадры добрыя, якія не баяцца труднасцей, якія не хаваюцца ад труднасцей, а, наадварот—ідуць насустрач труднасцям для таго, каб перамагчы і ліквідаваць іх», — датычыць у першую чаргу нашых партыйных кадраў. Гэта ўказанне таварыша **Сталіна,** яго паспяховае выкананне патрабуе, каб партыйныя арганізацыі заняліся кожным чалавекам, акружылі нашы кадры ўвагай, заняліся крапатлівай работай па выхаванню комуністаў.

Але гэта задача можа быць з поспехам вырашана толькі тады, калі мы будзем ведаць нашы кадры, іх сістэматычна вывучаць, ліквідуем факты бяздушна-бюракратычных адносін да работнікаў, калі «замест таго, каб вывучаць людзей і толькі пасля вывучэння ставіць іх на пасты, нярэдка швыраюцца людзьмі, як пешкамі».

Правільна пастаўлены ўлік заклікан дапамагчы партыйнай арганізацыі ў вырашэнні гэтай важнейшай задачы. Адным з важнейшых учотных дакументаў з'яўляецца асабовая картка комуніста. Ад таго, як гэта картка вядзецца, як яна захоўваецца, залежыць многае ў правільнай пастаноўцы ўліку.

Асноўнай задачай уліку з'яўляецца тое, каб асабовая картка комуніста правільна адлюстроўвала даныя аб жывым чалавеку, адлюстроўвала-б рух комуніста на рабоце, па вучобе, атрыманыя ім спагнанні і т. д. Улік павінен правільна адлюстроўваць колькаснае і якаснае становішча партыйнай арганізацыі, яе рух і змены.

Для гэтага пярвічныя партыйныя арганізацыі, асабіста сакратар парткома, павінны неадкладна і дакладна ўлічваць усякую змену ў даных комуніста, а РК і ГК — неадкладна ўносіць як ва ўчотныя карткі, так і ў іх копіі, якія захоўваюцца ў пярвічнай партыйнай арганізацыі.

Неабходна ўстанавіць парадак, пры якім сакратар парткома, парторг нясуць партыйную адказнасць перад ГК і РК за нясвоечасовую інфармацыю аб змене ў даных комуністаў, за нясвоечасовае ўнясенне гэтых змен ва ўчотную картку.

Не менш разу ў месяц РК і ГК разам з сакратарамі пярвічных партыйных арганізацый павінны рабіць прагляд усіх картак і зверку адпаведнасці даных учотных картак з данымі аб комуністах.

Рэзультаты штомесячнай зверкі павінны быць абмеркаваны на бюро РК і ГК і ва ўчотныя карткі комуністаў павінны быць унесены выяўленыя змены.

Адсутнасць сістэматычнай праверкі ўчотных даных і пільнага нагляду за тым, каб учотныя карткі адлюстроўвалі сапраўдныя даныя аб комунісце, часамі злачынная неахайнасць у праверцы комуніста, у пастаноўцы ўліку — прыводзяць часта да таго, што класава-чужыя, варожыя нам элементы атрымліваюць магчымасць скарыстаць партыйныя дакументы ў сваіх контррэволюцыйных, кар'ерысцкіх мэтах.

Нядаўна ў Оршы арыштован аферыст Шумячэр, які, у выніку адсутнасці пільнасці ў горацкай арганізацыі, пралез у партыю і атрымаў кандыдацкую картку. Гэты аферыст, з прычыны злачыннай надбайнасці Аршанскага РК, адарваўшы вугалок карткі і ўнёсшы сам выпраўленні ў картачку, атрымаў па ілжывай абвестцы ў газеце аб страце ім партбілета партыйны білет, і толькі праз значны час быў выкрыт і асуджан за падробку дакументаў.

Праверкай, праведзенай аддзелам кіруючых партыйных органаў ЦК КП(б)Б, устаноўлена, што ў партарганізацыі Белдрэс па 48 учотных картках ёсць рад пытанняў, патрабуючых неадкладнага расследвання. Напрыклад, не наклееты маркі на трох картках, не адзначан партстаж на трох картках, выпраўлен партстаж на двух картках, разыходжанне ў нумарах партбілетаў у картцы і партбілеце, разыходжанне імя, прозвішча і т. д. і т. д.

Такія факты мы маем абсалютна па ўсіх арганізацыях КП(б)Б. Яны маглі мець месца толькі таму, што ў партарганізацыях недаацэньвалася важнасць пастаноўкі ўчотнай работы, а падчас былі злачынна-неахайныя адносіны да гэтага важнейшага ўчастка партыйнай работы.

Партыйныя арганізацыі павінны ліквідаваць практыку, калі асабовыя карткі выехаўшых з арганізацыі комуністаў высылаюцца РК і ГК па месцу работы. Каб зняцца з учоту, комуніст павінен асабіста з'явіцца ў РК ці ГК. Усякае зняцце з учоту павінна праводзіцца райкомам і гаркомам толькі пасля рашэння парткома пярвічнай партыйнай арганізацыі.

Такі-ж парадак павінен быць устаноўлен і пры ўзяцці на ўчот комуніста. Комуніст, каб узяцца на ўчот, павінен асабіста з'явіцца ў РК ці ГК, атрымаць афіцыяльнае накіраванне ў пярвічную арганізацыю.

Сакратар пярвічнай арганізацыі, атрымаўшы накіраванне, павінен інфармаваць аб прыбыўшым у партарганізацыю таварышы парткам, паставіць пытанне аб узяцці яго на ўчот на парткоме. Сакратар парткома павінен асабіста гутарыць з кожным новапрыбываючым комуністам перш чым ставіць пытанне на парткоме.

Сакратары пярвічных партыйных арганізацый павінны несці партыйную адказнасць за прыняцце на ўчот комуніста без накіравання РК і ГК і за зняцце з учоту комуніста без рашэння парткома.

Тэхніка пастаноўкі ўліку мае важнейшае значэнне. Тэхнічна правільна пастаўлены ўлік аблягчае партарганізацыі вывучэнне комуністаў. Між тым, у нас падчас тэхніка ўліку ігнаруецца. Гэта, бясспрэчна, з'яўляецца меншавіцкай адрыжкай у арганізацыйна-партыйнай рабоце.

РК і ГК павінны забяспечыць, каб месца, дзе хаваюцца ўчотныя карткі, адпавядала патрабаванням тэхнікі ўліку. Кожная пярвічная партарганізацыя павінна мець асобны яшчык у шафе, унутры кожнай пярвічнай арганізацыі ўчотныя карткі павінны быць раскладзены па алфавіту. Павінны быць спецыяльныя яшчыкі для картак новапрыбыўшых у арганізацыю і выбыўшых з арганізацыі. Шафа, дзе захоўваюцца ўчотныя карткі, павінна пасля работы запячатвацца.

Трэба з выключнай увагай падыйсці да падбору ўчотчыкаў. Неабходна ўлічыць, што ўчотчык— гэта не толькі тэхнік. Учотчык выконвае важнейшую партыйную работу, займаючыся штодзенным вывучэннем комуністаў, дапамагаючы партарганізацыі ў канкрэтным вывучэнні кожнага чалавека.

Асаблівая ўвага павінна быць аддана выдачы комуністу партбілета ў выпадку страты, або пераводу кандыдата ў члены партыі. Уручэнне комуністу партбілета ёсць важнейшы акт афармлення данага таварыша ў радах вялікай партыі **Леніна—Сталіна.** Уручэннем партбілета, афармленнем у радах партыі аказваецца велізарнейшае давер'е, і перш чым даны таварыш будзе афармлен, перш чым яму будзе ўручан партбілет, перш чым яму будзе выказана гэта велізарнейшае давер'е—ён павінен быць дакладна праверан, каб не аставалася ніякага сумнення ў тым, ці годзен ён насіць вялікае званне члена большэвіцкай партыі.

Партбілет павінен быць уручан комуністу асабіста сакратаром РК або ГК. Гэта павінна быць важнейшым момантам у жыцці таварыша, якому ўручаецца партбілет.

Аднак, гэтага ў нас да гэтага часу няма.

Комуніст атрымлівае партбілет у трэцараднага работніка апарата, з ім пры ўручэнні партбілета не гутараць, і такім чынам па сутнасці змазваюць гэту важнейшую работу з комуністам.

Побач з пастаноўкай уліку комуністаў, ГК і РК павінны цяпер-жа заняцца прывядзеннем у парадак партыйных дакументаў і, галоўным чынам, пратаколаў бюро і пленумаў РК і ГК КП(б)Б.

Рашэнне ГК і РК—гэта дакумент, па якому вучыцца і працуе партыйная арганізацыя. Між тым, да афармлення гэтых дакументаў, да фармулёўкі сваіх рашэнняў, на якіх выхоўваецца партарганізацыя, ГК і РК падыходзяць выключна неахайна.

Каб бачыць, наколькі неахайна падыходзіць РК да фармулёўкі і рэдагавання сваіх рашэнняў, дазволі прывесці рашэнне бюро Бешанковіцкага РК, па дакладу раду парторгаў калгасаў ад 17 снежня 1934 г. Па дакладу гэтых парторгаў бюро прымае наступнае рашэнне: «Прызнаць, што ў рэзультаце штодзеннай работы ў калгасе ёсць значныя зрухі ў арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгасаў, палепшэнні матэрыяльнага становішча калгаснікаў. Наяўныя поспехі ў калгасах гавораць **аб недастатковай** (?) палітыка-масавай выхаваўчай рабоце сярод калгаснікаў у брыгадах».

Петрыкоўскі РК 24 красавіка, заслухаўшы дакладную запіску інструктара РК т. Такленка, канстатаваў, што т. Такленка не давёў да канца справу аб выяўленні контррэволюцыйнага трацкіста Казякіна і тут-жа піша, што — «ўсё гэта сведчыць аб палітычнай **завостранасці** (?) і наяўнасці фактаў прытуплення рэволюцыйнай пільнасці, за што абвясціць таковому-то таварышу вымову». Рашэнне бязграматнае. Не можа-ж быць, што па факту недавядзення да канца пытання аб контррэволюцыйным трацкісце т. Такленка ў адзін і той-жа час ставіў пытанні палітычна завострана і ў той-жа час аказаўся комуністам з прытупленай пільнасцю.

Гэткія факты можна было-б памножыць. Зусім відавочна, што гэтыя рашэнні не могуць мабілізаваць партарганізацыю, што на іх партарганізацыя вучыцца не можа.

Побач з фактамі неахайных адносін да афармлення сваіх рашэнняў, прыводзячых падчас да палітычных памылак, ГК і РК зусім не звaрачаюць увагі на парадак хавання сваіх рашэнняў. Каб знайсці рашэнне РК, трэба патраціць многа часу. Доступ да партыйных дакументаў не абмяжован, што часамі аблягчае класава-варожым элементам скарыстанне гэтых партыйных дакументаў у сваіх контррэволюцыйных мэтах.

Прывядзенне ў парадак учоту комуністаў, выдачы партбілетаў, афармлення і хаванне партыйных дакументаў, наогул наладжанне партыйнай гаспадаркі—з'яўляецца аднэй з важнейшых задач партыйнай работы. ГК і РК павінны забяспечыць такую пастаноўку работы, каб яна дапамагла разгортванню ўсёй партыйнай работы, дапамагала пастаноўцы работы па вырошчванню і вылучэнню партыйных кадраў.

*) Гл. «Звязду» ад 11, 12, 14 і 16 мая.

ПАЧЫНАЕМ ДРУГІ ЭТАП СПАБОРНІЦТВА КАЛГАСНЫХ І ТРАКТАРНЫХ БРЫГАД

БОЛЬШЭВІЦКІЯ ПОСПЕХІ Ў СЯЎБЕ ДАПОЎНІМ КЛАПАТЛІВЫМ ДОГЛЯДАМ ПАСЕВАЎ, ВЫСОКАЯКАСНАЙ ПРАПОЛКАЙ, ДАСКАНАЛАЙ ПАДРЫХТОЎКАЙ ДА ЎБОРКІ

КАЛІ-Ж БУДЗЕ СКОНЧАНА БУДАЎНІЦТВА

(ПІСЬМО РАБОЧАГА)

На шклоўскай фабрыцы «Спартак» яшчэ ў 1932 годзе быў пабудаван дом з 36 кватэр для рабочых.

У 18 кватэрах закончана будаўніцтва, а ў астатніх трэба было правесці каналізацыю і зрабіць штукатурку. Але чамусьці гэта работа яшчэ і зараз не выканана.

Кожны год пры заключэнні калектыўнага дагавору пісалі пункт аб хутчэйшым сканчэнні будаўніцтва ў гэтых кватэрах. Аднак, гэты пункт астаўся на паперы.

КІСМАЧ.

—о—

КОНКУРС, ЯКІ НЕ АДБЫЎСЯ

(ПІСЬМО КАМПАЗІТАРА)

8 мая 1934 года галоўмастацтвам Наркомасветы БССР быў абвешчан конкурс на сімфанічны музычны твор, прысвечаны «Чэлюскінцам».

З вялікім энтузіязмам я адгукнуўся на гэты конкурс. Тры летніх месяцы ў мінулым годзе працаваў я над музычнай паэмай «Паход Чэлюскіна».

Разам са мной да конкурса рыхтаваўся кампазітар, заслужаны дзеяч мастацтва, прафесар кансерваторыі В. А. Залатароў. Але чамусьці конкурс да гэтага часу не адбыўся.

Старшыня саюза беларускіх савецкіх кампазітараў тав. Любан і сакратар саюза тав. Іваноў заяўляюць: «Толькі два кампазітары адгукнуліся на гэта мерапрыемства, таму не варта конкурс праводзіць».

А. ТУРЭНКАЎ.

—о—

АШУКВАЮЦЬ ПАКУПНІКОЎ

(ПІСЬМО РЭДАКТАРА НАСЦЕНГАЗЕТЫ!)

Па распараджэнню загадчыка базы Дзяржсортфонда **Зевіна** ў рахункі на адпускаемае насенне незаконна ўключаюць процантныя надбаўкі за ўпакоўку і дастаўку да чыгункі.

Па нараду Белканторы Дзяржсортфонда ад 27 сакавіка гэтага года соўгасу «Строчыца» (Менскі раён) адгушчана 7,5 цэнт. серадэлы па цане 252 руб. замест 240 руб. да цэнтнер.

За адгружаныя пухавіцкай канторы. Дзяржсортфонда 500 мяшкоў, Чырвонаслабодскай—400, Ла-

ЗАМАЦАВАЦЬ ПОСПЕХІ СЯЎБЫ

БССР на 15 мая выканала план сяўбы ўсіх культур, за выключэннем грэчкі і позняй гародніны. Засеяна 2.273 тыс. гектараў.

Шырока разгорнутае па ініцыятыве лепшых людзей калгаснай вёскі — **Тараса Гарая і Зоні Рачок** спаборніцтва калгасных і трактарных брыгад дало свае вынікі. Не гледзячы на познюю вясну ў параўнанні з мінулым годам, сяўба праведзена на 10 дзён раней.

Вясна 1935 года яшчэ раз наглядна паказала сілу арганізаванай калгаснай працы. Новы сталінскі статут даў магутны штуршок калгаснай ініцыятыве.

У нас ёсць зараз усе ўмовы для таго, каб узяць у гэтым годзе рэкордны ўраджай. Для гэтага неабходна зараз, не трацячы ні аднаго дня, замацаваць поспехі, дасягнутыя ў час сяўбы.

Уздым папараў і цаліны, вывазка торфу, догляд за пасевамі — праполка, баранаванне бульбы і азімых — вось, што зараз самае важнае ад чаго залежыць будучы ўраджай; вось вакол чаго павінен зараз разгортвацца другі тур спаборніцтва калгасных брыгад.

Ва ўмовах БССР вялікае значэнне набывае таксама асушка выпасаў і сенажацей. Гэта дасць нам дадатковыя тысячы тон кармоў для соцыялістычнай жывёлагадоўлі.

Нарэшце, пара ўжо ўзяцца за падрыхтоўку да ўборкі. Рамонт уборачнага інвентару і ўборачных машын неабходна зараз-жа разгарнуць з усёй сілай.

Асобна паўстае пытанне аб кадрах. Сельская гаспадарка мае ўжо вялікую колькасць машын. Але скарыстоўваюцца яны яшчэ дрэнна. Каб узняць прадукцыйнасць трактароў, снопавязалак, жнярак, ільноцерабілак, неабходна зараз-жа пачаць рыхтаваць кадры для работы на гэтых машынах.

«Каб прывесці тэхніку ў рух і скарыстаць яе да дна, патрэбны людзі, аўладаўшыя тэхнікай, патрэбны кадры, здольныя асвоіць і

СКОНЧЫЛІ УЗДЫМ ПАПАРАУ

БАБРУЙСК, 19 мая. **(Па тэлеграфу).** Бабруйскі раён 17 мая выканаў план уздыму папараў. Пераключаемся на падрыхтоўку да праполкі і ўборачнай.

Райком КП(б)Б — НІКІЦІН.
Райвыканком — ЦАРОНАК.
Райзямаддзел — ПАТАПЕНКА.

—о—

КАНДЫДАТЫ НА ПРАВА ПАДПІСАЦЬ РАПАРТ НАШАМУ ВЯЛІКАМУ ПРАВАДЫРУ ТАВАРЫШУ СТАЛІНУ

17. **Перасляк Рыгор** — брыгадзір калгаса **«12-годдзе Окцябра»,** Семежоўскага сельсовета (Чырвона-Слабодскі раён). Беспартыйны. Брыгадзірам працуе 4 гады.

Брыгада тав. **Перасляка** закончыла сяўбу ўсіх яравых 26 красавіка. Камісія па якасці і аграном райзямаддзела ацанілі ўсе работы на «добра». У брыгадзе рэгулярна выходзіць штодзенка.

18. **Старавойтаў Фёдар Дзям'янаў** — брыгадзір калгаса **«Рухавік рэвалюцыі»,** Хоміцкага сельсовета (Даманавіцкі раён). Беспартыйны. Брыгадзірам працуе 4 гады. Арганізатар калгаса. Брыгада закончыла сяўбу зерневых, тэхнічных і бульбы 20 красавіка. За час сяўбы ў брыгадзе вышла 12 нумароў насценгазет.

19. **Пікман Хацкель Хаімаў** — старшыня калгаса **«Чырвоная зорка»,** Даманіцкага сельсовета (Даманавіцкі раён). У мінулым рабочы. Пасланы на работу ў калгас, як пяцітысячнік. Член КП(б)Б. За два гады яго работы старшынёй калгас з прарыўнога вышаў у перадавыя. Калгас поўнасцю і высокаякасна скончыў сяўбу яравых к 1 мая. У калгасе разгорнута брыгаднае і індывідуальнае соцспаборніцтва. Рэгулярна выходзяць брыгадныя і калгасная насценгазеты.

—о—

ПЯРШЫНСТВА, ЗАВАЯВАНАЕ У СПАБОРНІЦТВЕ

Распрацаваўшы пісьмо **Тараса Гарая,** брыгада **Андрэя Самастроенкі** (калгас імя Якаўлева, Кармянскі раён) рашыла выклікаць на соцспаборніцтва брыгаду № 3.

Пачаліся палявыя работы, сяўба. Тав. Самастроенка паставіў перад брыгадай задачу: дабіцца не толькі высокіх тэмпаў, але і вельмі добрай якасці. Брыгадзір неадступна сачыў за апрацоўкай глебы. Ён хадзіў за плугамі, вымяраў глыбіню і, калі яна была ўзарана не на поўны пахатны пласт, ён патрабаваў араць глыбей. Пільна сачыў брыгадзір за глыбінёй і якасцю культывацыі глебы, баранавання.

тыё лекцыі, музыку; чыталі газеты, выпускалі сваю штодзёнку. Адным словам, тут былі і культурны адпачынак, і прыемныя гутаркі на розныя палітычныя тэмы.

Добра працавала брыгада Самастроенкі, і 10 мая закончыла сяўбу ўсіх яравых культур. Інспекцыя па якасці ацаніла работу брыгады так:

— Працавала брыгада вельмі добра; па якасці займае першае месца.

Значна горш працавала брыгада **Талкачова,** якая спаборнічае з брыгадай Самастроенкі. Спачатку

РЫХТУЕМ КАДРЫ ДЛЯ УБОРАЧНАЙ

Барысаўскі раён у гэтым годзе правёў сяўбу ў раннія тэрміны. Да 1 мая была закончана сяўба ўсіх культур, за выключэннем позніх.

Ранняй сяўбой, добрай якасцю работ закладзена база высокага ўраджаю. Замацаваць гэту базу —вось задача, якую паставіла перад сабой калгасная Барысаўшчына.

Адразу-ж пасля завяршэння сяўбы калгасы пераключыліся на ўздым папараў і цаліны.

У калгасных брыгадах ідзе вылучэнне спецыяльных звенняў палольшчыц.

Паспяховае праведзенне ўборкі ў значнай ступені залежыць ад падрыхтаванасці калгасных кадраў, людзей, аўладаўшых уборачнай машынай. У гэтым мы лішні раз пераканаліся ў часе сяўбы, пры скарыстанні радковых сеялак.

У бліжэйшыя дні адкрываюцца курсы па падрыхтоўцы 285 калгаснікаў для работы на жняярках, самаскідках і снопавязалках і 75 калгаснікаў—для работы на сенакасілках. Акрамя таго рыхтуем 200 вагаўшчыкоў і 200 кладаўшчыкоў. Усе гэтыя людзі падбіраюцца з асяроддзя лепшых праверaных калгаснікаў.

Спецыяльную нараду мы праводзем з інспектарамі па якасці, якія вельмі добра апраўдалі сябе ў часе сяўбы і сталі сапраўднымі прадстаўнікамі грамадскага кантролю.

Райаграном ХАДАСЕВІЧ.

□ □ □ □ □

Пісьмо з адстаючага соўгаса

ПА ЛІНІІ НАЙМЕНШАГА СУПРАЦІЎЛЕННЯ

ПЕТРЫКОЎ. **(Кар. «Звязды»).** Яшчэ не было і 18 гадзін, а трактар ужо зварочваўся на соўгасны двор. Скончыўшы баранаванне пад бульбу на адным полі, трактарысту не хацелася пераязджаць на другое. Ён ведаў, што праз поўгадзіны будзе сігнал канчаць работу. Другому трактарысту таксама не хацелася перад выхадным днём ехаць за два кілометры на другое поле, і таму трактар пастаўлен быў у гараж і прастаяў без работы 16 гадзін.

Гэты выпадак адбыўся 11 мая ў соўгасе **«Дарашэвічы»** (Петрыкоўшчына). За ўвесь час палявых работ яшчэ не было ні аднаго дня, каб трактарысты выканалі поўнасцю нормы ворыва ці баранавання.

Сеяць соўгас пачаў яшчэ 5 красавіка, але да 12 мая засеяў усяго 78 гектараў, што складае 40 проц. агульнага плана. З яравых культур поўнасцю засеян толькі адзін ячмень (10 га). Аўса яшчэ асталося сеяць 17 гектараў, лубіну 16 гектараў, вікі на зялёны корм 15 гектараў, бульбы 36 гектараў, грэчкі 25 гектараў.

Дырэктар соўгаса т. **Куцейнікаў** заключыў два дагавары з калгасамі, якія абавязаліся дапамагчы ў палявых работах. Аднак калгасы вельмі слаба выконваюць свае абавязкі. Калгас імя **Молатава,** напрыклад, абавязаўся па дагавору засеяць сваімі сіламі да 10 мая 10 гектараў бульбы, але засеяў толькі 4 гектары. Калгас **«Калектыўная праца»** да выканання свайго дагавару яшчэ не прыступіў.

Бачачы, што тэрміны сяўбы ранніх зерневых праходзяць, Куцейнікаў пашоў па лініі найменшага супраціўлення. Ён распарадзіўся, каб авёс сеялі ў аднавор!

Ці толькі адна дырэкцыя вінавата ў тым, што соўгас «Дарашэвічы» так марудна праводзіць сяўбу? Не менш вінават і гомельскі малочны трэст. Даўшы соўгасу план веснавой сяўбы, кіраўнікі трэста зусім не паклапаціліся забяспечыць соўгас цяглавай сілай. Справа ў тым, што сёлета ў соўгасе 11 жаробных кабыліц вызвалены ад палявых работ. Нагрузка астатніх 12 рабочых коней павялічылася ў два разы.

Соўгас скастрыраваў 12 пар маладых быкоў для гадоўлі на цягло, але трэст запланаваў іх здаць на мяса. Кіраўнікі трэста падыходзяць да вырошчвання соўгасам бычкоў на цягло з такой меркай: раз соўгас малочны — значыць няма чаго займацца гадоўляй бычкоў, з якіх малака не надоіш. А тое, што ў соўгасе не хапае цяглавай сілы, кіраўнікоў трэста не турбуе.

Мала аддаюць увагі соўгасу і раённыя арганізацыі. Хіба не іх справа арганізаваць соўгасу соцыялістычную дапамогу перадавых калгасаў?

Р. ФРАЛОЎ.

—о—

Рэалізацыя пазыкі „3-ці год другой пяцігодкі“

Тав. ГАРБАЧОВА—ЛЕПШЫ АРГАНІЗАТАР ПАДПІСКІ

З вялікім уздымам прашла рэалізацыя пазыкі на торфзаводзе **«Большэвік»,** Гомельскага раёна.

Брыгады Карнеенка, Цэлуйка, Кулігіна сустрэлі выпуск пазыкі перавыкананнем вытворчых заданняў. Брыгада Карнеенка ў дні падпіскі здабывала 50—51 тысячу цаглін торфу ў дзень — 145 проц. задання.

У брыгадзе Карнеенка ўсе 30 рабочых падпісаліся на 1.990 руб. 32 рабочых брыгады Сямёна Цэлуйкі падпісаліся на 2.090 руб.

Знатны чалавек тарфяной пра-

ПАСТУПІЛІ ПЕРШЫЯ УЗНОСЫ

ПАРЫЧЫ. Член камісіі садзейнасці Парыцкага местачковага сельсовета **Астанавіцкі** шляхам падворнага абходу аднаасобнікаў і праведзення гутарак з імі рэалізаваў аблігацый пазыкі на 2.000 руб. Член Казлоўскага сельсовета т. **Гарпіна Запека** першай падпісалася на пазыку на 50 руб. і добра арганізавала падпіску сярод калгаснікаў.

Паступілі першыя ўзносы па падпісцы. Калгаснікі арцелі «Новы шлях», Шапілаўскага сельсо-

гойскай—600, Слуцкай — 2500, Чэрыкаўскай — 400 і іншым база патрабуе па 3 руб. 50 кап., у той час як кошт мяшка 90 кап. — 1 руб. 20 кап.

Вінаватыя ў незаконным павышэнні цэн загадчык базы Зевін і галоўбух Валынаў астаюцца непакаранымі. Аб усім гэтым наша насценная газета некалькі раз сігналізавала, але ніхто не рэагаваў.

Пакупнікоў прадаўжаюць ашукваць.

ШРАГОВІЧ.

—o—

ЗА ШТО КАЛГАС ЦЕРПІЦЬ УБЫТАК

(ПІСЬМО ЧЛЕНАЎ ПРАЎЛЕННЯ КАЛГАСА)

Наш калгас імя Гея, Мокранскага сельсовета, Быхаўскага раёна, купіў жарабка-вытворніка ў калгасе «Чырвоная ніва», Глускага сельсовета, гэтага-ж раёна. Вытворнік быў куплен 23 лютага за 1500 руб.

8 мая ў наш калгас прыехаў зоатэхнік тав. Панкоў і па загаду райза прапанаваў здаць жарабка на конскую базу ў горад Магілеў.

Мы жарабка здалі 10 мая і нам за яго заплацілі 475 руб.

У чым справа? Няўжо наш калгас за карыстанне жарабком 45 дзён павінен мець убытку 1.025 руб.

БАРАНКЕВІЧ, МЕЛЬНІК.

—o—

Па слядах выступленняў „Звязды“

„РАЗБАЗАРЫЛІ ХЛЕБАЗАКУПАЧНЫ ФОНД“

Пад гэтым загалоўкам у «Звяздзе» было змешчана пісьмо аб тым, што ў Мяркулавіцкім сельпо, Рагачоўскага раёна, разбазарылі хлебазакупачны фонд.

Старшыня райсаюза т. Арлоўскі паведамляе, што справа аб разбазарванні хлебазакупачных фондаў перадана пракурору для прыцягнення вінаватых да адказнасці.

ПА СЛЯДАХ НЕАПУБЛІКАВАНЫХ ПІСЕМ

Наш спецыяльны карэспандэнт паведамляў аб здзеках настаўнікаў Мартынаўскай вячэрняй школы, Даманавіцкага раёна над вучнямі.

Пракуратура рэспублікі паведамляе, што факты, указаныя ў карэспандэнцыі, пацвердзіліся. За здзекі над вучнямі настаўнік Тэзік асуджан на 2 гады, а Камыш на 3 гады пазбаўлення волі.

правілах майстэрства». **(СТАЛІН).**

—o—

СПАБОРНІЦТВА ПРАДАУЖАЕЦЦА

Супрацоўнік рэдакцыі гутарыў па тэлефону з брыгадзірам калгаса «Чырвоны бераг» т. **Андрэем Кандрацэнка.**

Калгас **«Чырвоны бераг»** адным з першых на Аршаншчыне напярэдадні міжнароднага пролетарскага свята Першага мая закончыў сяўбу зерневых, ільну і бульбы.

— Што зараз робіць ваша брыгада?,—запытала рэдакцыя.

КАНДРАЦЕНКА: Пасля скачэння сяўбы асноўных культур мы ні на хвіліну не спынілі работу. Брыгады нашага калгаса пачалі другі тур спаборніцтва за ўраджай.

У маёй брыгадзе 31 чалавек — 14 мужчын, 17 жанчын. Усе яны заняты. Частка мужчын баранує бульбу і азімую пшаніцу, возіць гной пад капусту, лесаматэрыялы для будаўніцтва.

Жанчыны заняты на асушцы луга і раскарчоўцы цаліны. Мая брыгада павінна пракапаць 3.000 метраў канаў на лугу. Пракапалі ўжо 500 метраў.

Пад азімыя рыхтуем 3 гектары цаліны. Частка мужчын занята на будаўніцтве калгаснага скотнага двара.

— Як вы рыхтуецеся да ўборкі?

КАНДРАЦЕНКА: Усе машыны ў нас адрамантаваны. Для работы на жняярках мы вылучылі двух калгаснікаў — **Собіна Марціна і Вольпава Трафіма.** Яны ўжо ведаюць машыны, прайшлі курсы. Цягавая сіла знаходзіцца ў добрым становішчы, коні сярэдняй і вышэй сярэдняй сытасці, ні адзін з іх не абмулен у часе сяўбы.

— Як у вас праводзіцца масавая работа?

КАНДРАЦЕНКА: Зараз у брыгадзе два разы ў тыдзень выпускаецца насценгазета. Праводзіцца чытка газет.

Два калгаснікі брыгады — **Фрыдман і Лынькоўскі** — рашылі было, што пасля скачэння сяўбы можна зрабіць перадышку. Яны пачалі пазніцца на работу. Мы іх занеслі на брыгадную чорную дошку. Моцна ўдарыла па іх насценгазета. Гэта паслужыла для іх добрым урокам. Зараз яны выправіліся. Так мы выхоўваем людзей, падцягваем адстаючых.

Барацьба за пяршынства прадаўжаецца

Тав. Самастроенка дабіўся, што ў яго брыгадзе кожны калгаснік і калгасніца паміж сабой спаборнічалі на лепшую якасць работы. Працавалі добра і быстра. Вось калгаснікі **Самастроенка Кірыла і Касянкоў Віктар,** што спаборнічаюць паміж сабой, заўсёды перавыконвалі нормы выпрацоўкі; па ворыву, напрыклад, яны рэгулярна давалі па 0,85—0,86 гектара ў дзень. Коні іх ніколі не прыставалі.

Кожны дзень то вечарамі, то ў часе абедзенага перапынку збіраліся калгаснікі брыгады Самастроенкі ў ленінскі куток і там падводзілі вынікі работы за дзень, дзяліліся вопытам, слухалі па ра...

калгаснікі брыгады № 3 самаўпэўнена заяўлялі:

— Го, мы тэмпаў не здамо, шапкамі іх закідаем, першае месца зоймем...

Словы-ж не былі падмацаваны справай. Брыгада адстала ў сяўбе. Часта адны калгаснікі прагульвалі, другія спазняліся на работу. Соцспаборніцтва ўнутры брыгады не арганізавана.

Пачынаецца другі тур спаборніцтва калгасных брыгад. Хто выйдзе пераможцам у спаборніцтве па праполцы, уборцы і пастаўках дзяржаве — пакажа недалёкае будучае.

Е. ВАЛЬФСОН.

Дзве першыя мадэлі электратрактараў пабудаваны Закаўказскім навукова-даследчым інстытутам механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі. На шасі трактараў «Фардзон» і «Катэрпілер» устаноўлены электраматоры; падача энергіі к матору робіцца па спецыяльнаму кабелю. Вярчэнне барабана з кабелем дазваляе трактару адыходзіць ад пункту харчавання. НА ЗДЫМКУ: электратэхнік т. Булашвілі правярае электратрактар перад выпрабаваннем.

Фото Сталярова (Саюзфото).

сябе перадавым ударнікам фінансавага фронта. Яна ахапіла падпіскай на пазыку 9 брыгад.

КАЦМАН.

арцелі «Октябр» — 600 руб., «Другая пяцігодка», Казлоўскага сельсовета — 850 руб.

—o—

ПОСПЕХІ ПЕРШЫХ ДЗЁН НЕ ЗАМАЦАВАНЫ

МАГІЛЕЎ. Вялікі ўздым, ахапіўшы рабочыя і калгасныя масы пры выпуску пазыкі, не замацаван. Калі першы дзень падпіскі па калгасах даў 160.000 руб., то за 7 наступных дзён падпіска на вёсцы дала толькі 300.000 руб. пры плане ў 581.000 руб.

У калгасе імя XV з'езда масавая работа не праводзіцца. Падпіска дала толькі 150 руб. У калгасе імя Варашылава з 140 працаздольных ахоплены падпіскай толькі 33 калгаснікі.

У калгасе «Першае мая», Гаранскага сельсовета, тры разы зрываўся сход, прысвечаны пазыцы, з-за няяўкі дакладчыка-настаўніка Васіленкі. **Старшыня калгаса ЛУСЦІН замест правядзення масавай работы дапусціў грубае адміністраванне і пагрозы.** Пры правядзенні падпіскі ён запалохваў калгаснікаў: «Хто не падпішацца, таго выганю з калгаса».

НАЛАДЗІЦЬ РАБОТУ КАЛГАСНЫХ ХАТ-ЛАБАРАТОРЫЙ

Хаты-лабараторыі з'яўляюцца для шырокіх калгасных мас найбольш жыццёвай і зразумелай формай аўладання тэхнікай сельскай гаспадаркі. Багаты вопыт Украіны і раду другіх абласцей Саюза паказаў, што яны сталі цэнтрам збірання калгаснага вопыту і мабілізацыі вакол сябе калгаснага актыва.

Па далёка няпоўных даных у БССР налічваецца да 300 хат-лабараторый, у тым ліку ў Віцебскім раёне 47, Крупскім — 30, Барысаўскім — 31, Рэчыцкім — 36, Чырвонапольскім — 22, Старадарожскім — 14 і т. д.

Найбольш паказальны вопыт работы хат-лабараторый у Віцебскім раёне. Паводле даных пяці калгасаў Віцебскага раёна, у іх працуе 8 гурткоў тэхвучобы, адзін зоатэхнічны, адзін агратэхнічны і адзін гурток па садаводству. У гэтых гуртках пры хатах-лабараторыях навучаецца 126 калгаснікаў. У тым-жа Віцебскім раёне для арганізацыі работы і дапамогі ў вучобе да хат-лабараторый прымацаваны 22 аграномы, 177 зоатэхнікаў, 41 ветдоктар, 2 прафесары і 2 ветфельчары.

Зразумела, што работа хат-лабараторый не абмяжоўваецца толькі арганізацыяй і правядзеннем агранамічнай, зоатэхнічнай і ветэрынарнай тэхвучобы. Задачы хат-лабараторый, не выключаючы агратэхвучобы, значна шырэйшыя, асабліва па лініі арганізацыі калгаснага вопытніцтва, укаранення важнейшых дасягненняў сельскагаспадарчай навукі і тэхнікі і т. д.

Гэта відаць хоць-бы з першых крокаў работы хат-лабараторый у тым-жа Віцебскім раёне.

Хата-лабараторыя калгаса імя МОПР, Селюцкага сельсовета, правяла вопыт па вырошчванню соі і мексіканскіх таматаў. Пры хаце працуюць тры гурткі агратэхвучобы. Загадчык хатай-лабараторыяй тав. Разумоўскі змог арганізаваць невялікі актыў з калгаснікаў-вопытнікаў.

У калгасе імя Кірава хатай-лабараторыяй праводзяцца цікавыя даследчыя вопыты і нагляды па ільну. Гэта работа праводзіцца пад кіраўніцтвам актывіста хаты — вопытніка т. Ляхоўскага. У гэтай-жа хаце таксама праводзяцца вопыты па прарошчванню азімых пасеваў. Пры хаце-лабараторыі працуюць тры гурткі: зоатэхнічны, агратэхнічны і садаводства.

У калгасе «Праўда» хатай-лабараторыяй кіруе прафесар Цаўлаў (зоаветінстытут). Хата-лабараторыя займаецца пытаннямі вырошчвання маладняка, узняцця ўдойнасці кароў, устанаўленнем спецыяльнага нагляду за племянным стадам, паляпшэннем пароднасці і т. д., вырошчваннем добрых коней. Ёю праводзіцца вялікая работа па барацьбе з абартаваннем жарэбных матак.

Зразумела, дасягненні, якія мы маем зараз у рабоце хат-лабараторый, гэта пакуль што толькі зародак. Але гэта такі здаровы зародак, які будзе, бясспрэчна, усё больш мацнець і развівацца.

Не гледзячы на выключна вялікія задачы, ускладзеныя на хаты-лабараторыі, як на ачагі агракультуры ў калгасах, мы маем у радзе раёнаў БССР зусім недапушчальныя адносіны раённых арганізацый да іх работы. Ёсць выпадкі, калі раённыя арганізацыі самі не ведаюць аб існаванні ў раёне калгасных хат-лабараторый, або, наадварот, лічаць існуючай хату-лабараторыю, якая яшчэ нават не арганізавана.

Апублікаваная ў «Звяздзе» ад 9 сакавіка гэтага года пастанова бюро ЦК КП(б)Б аб рабоце хат-лабараторый у калгасах «Звязда», Дзяржынскага раёна, імя Калініна, Пухавіцкага раёна, «Чырвонае Жодзіна», Смалявіцкага раёна і «Ленінскі шлях», Менскага раёна, адзначае выключна дрэнную работу гэтых хат. «Ні ў саміх калгасах, ні ў раённых арганізацыях справай хат-лабараторый не цікавяцца, недаацэньваюць значэнне, не падхапляюць ініцыятыву асобных калгаснікаў па арганізацыі і наладжванню работы хаты-лабараторыі і ў рэзультаце хаты, фармальна існуючы, на справе не апраўдваюць ускладзеных на іх задач».

І далей у гэтай пастанове бюро ЦК указана:

«А між тым, як гэта паказвае вопыт Украіны, пры правільным кіраўніцтве і ўвазе арганізацыя хат-лабараторый, як найбольш зразумелай для калгасніка і жыццёвай формай аўладання тэхнікай і агратэхнікай, становіцца справай шырокіх калгасных мас».

Звернемся да фактаў, паказваючых на нецярпімыя адносіны да хат-лабараторый, з аднаго боку, бяздзейнасць саміх хат-лабараторый, адсутнасць іх уплыву на жыццё калгасаў, — з другога.

Калгас «Звязда», Дзяржынскага раёна. Для хаты-лабараторыі прадастаўлена памяшканне плошчай у 12 кв. метраў у адным доме з праўленнем калгаса. Для кіраўніцтва работай выбран совет хаты ў ліку 5 чал. (старшыня калгаса і 4 брыгадзіра), які да работы яшчэ не прыступаў. У хаце ёсць 290 кніг па агразоатэхніцы, 56 табліц, гербарый. Усё гэта звязана і ляжыць на кніжнай шафе, калгаснікам не выдаецца. Хата зрабіла аналіз глебы забалочанага масіва, але рэзультаты гэтага аналізу шырокага абмеркавання ў калгасе не атрымалі. Агратэхгурток не працуе. Загадчыка хатай няма. Райземаддзел работай хаты-лабараторыі не кіруе і не ведае, дзе яна знаходзіцца. Райком, як гэта не дзіўна, аб гэтай хаце нічога не ведае.

Калгас «Ленінскі шлях», Менскага раёна. Памяшканне, дзе знаходзіцца хата-лабараторыя, непрыгоднае (маленькае, нізкае, сырое). У хаце-лабараторыі пры ўдзеле Акадэміі Навук былі праведзены трохтыднёвыя курсы па агранамічнаму і зоатэхнічнаму мінімуму з ахопам 26 калгаснікаў. Курсы прапрацоўвалі тэмы: палявода́ства, угнаенне, садова-гароднііцтва, жывёлагадоўля і арганізацыя працы. Лекцыі чыталі спецыялісты Акадэміі Навук.

Апрача курсаў былі праведзены два разы заняткі аграгурткоў участковым аграномам па тэму «Угнаенне і апрацоўка глебы».

Але пасля гэтых курсаў работа ў хаце заняпала.

Актыў не згуртован вакол хаты-лабараторыі, а яго ў калгасе дастаткова. І гэта не гледзячы на тое, што ёсць на месцы сельскі совет, парторг, комсамольская арганізацыя, участковы аграном, аграном калгаса.

Не трэба забываць, што калі раённыя партыйныя і совецкія арганізацыі і ўся сістэма Наркамзема не возьмуцца за пастаноўку работы хат-лабараторый, гэту справу можа скарыстаць класавы вораг, а там, дзе мы ратазейнічаем, гэта часцей за ўсё бывае. Класавы вораг можа скарыстаць гэтыя лабараторыі для сваёй шкодніцкай работы.

Адсюль зразумела, што вельмі сур'ёзным пытаннем у рабоце хат-лабараторый з'яўляецца пытанне аб кіраўніцтве імі як з боку Наркамзема, так і навукова-даследчых устаноў.

Не сакрэт-жа, што «ў той час, як знізу ідзе ініцыятыва, інтарэс да хат-лабараторый, захапленне іх работай, нашы кіруючыя зямельныя органы пеяк з прахладцам глядзяць на гэту справу» **(Постышэў).**

Наркамзем дрэнна ведае аб колькасці хат-лабараторый, іх абсталяванні і іх рабоце. Ніхто ў Наркамземе БССР кіраўніцтвам гэтага важнейшага ўчастка работы не займаецца.

Нашы аграномы, у першую чаргу навукова-даследчыя інстытуты, павінны цясрейшым чынам звязацца з хатамі-лабараторыямі і аказваць ім штодзённую практычную і арганізацыйную дапамогу.

Пры такой пастаноўцы работы мы зробім хаты-лабараторыі пераўтварыць у сапраўдныя ачагі агракультуры і культуры наогул у нашых калгасах.

ЮЗАНОЎ.

Спачуванне дыпламатычнага корпуса па поваду гібелі самалёта „Максім Горький"

Учора Народнаму камісарыяту па замежных справах выказалі сваё спачуванне па поваду гібелі самалёта «Максим Горький» італьянскі пасол п. Аттоліко, японскі пасол п. Отта, французскі пасол п. Альфан, польскі пасол п. Лукакевіч, германскі пасол п. фон-дэр-Шуленбург, турэцкі пасол п. Васіф-Чынар, літоўскі пасланнік п. Балтрушайціс, фінляндскі пасланнік барон Ір'е-Коскінен, латвійскі пасланнік п. Більманіс, эстонскі пасланнік п. Тофер, венгерскі пасланнік пан. Юнгерт, чэхаславацкі пасланнік п. Паўлу, балгарскі пасланнік п. Міхальчэў, англійскі паверааны ў справах п. Чарльз і паўнаважны прадстаўнік Мангольскай народнай рэспублікі п. Дарызап.

—o—

СПАЧУВАННЕ п. П'ЕРА ЛАВАЛЯ

На імя народнага камісара па замежных справах тав. М. М. Літвінава паступіла ад міністра замежных спраў Францыі пана П'ера Лаваля наступная тэлеграма:

«Глыбока ўсхваляваны няшчасцем, спаткаўшым савецкую авіяцыю — трагічнай гібеллю самалёта «Максим Горький», выказваю Вам і прашу Вас перадаць п. Варашылаву выражэнні майго спачування і смутку.

П'ЕР ЛАВАЛЬ».

—o—

СПАЧУВАННЕ ПАНА ЭДУАРДА ЭРЫО тав. В. М. МОЛАТАВУ

Старшыня Савета Народных Камісараў Саюза ССР тав. В. М. Молатаў атрымаў наступную тэлеграму ад пана Эдуарда Эрыо:

«Толькі што даведаўся аб няшчасным выпадку, паверпшым вас у жалобу. Я бачыў, як будаваўся «Максим Горький». Гэта асаблівая акалічнасць, а таксама мая дружба к вам растлумачаць вам тое хваляванне, з якім я шлю вам свае спачуванні, будучы ўпэўнен у той-жа час, што савецкі народ, у самай стойкасці сваёй пачэрпне дастаткова сілы, каб перамагчы свой боль.

ЭДУАРД ЭРЫО».

—o—

Чэхаславацкая грамадскасць падзяляе жалобу народаў Саюза

ПРАГА, 19 мая. (БЕЛТА). Усе газеты змяшчаюць паведамленні аб гібелі «Максима Горького», суправаджаючы іх выказваннямі спачування ад імя чэхаславацкай грамадскасці. Таварыства культурнай і эканамічнай сувязі з СССР паслала Літвінаву тэлеграму спачування, у якой яно паказвае ўраду і друку СССР «аднадушны ўдзел чэхаславацкай грамадскасці ў жалобе нашых савецкіх прыяцеляў».

Тэлеграма французскага міністра авіяцыі Дэнена

На імя начальніка Галоўнага ўпраўлення грамадзянскага паветранага флота т. Ткачова паступіла тэлеграма ад французскага міністра авіяцыі генерала Дэнена. У тэлеграме гаворыцца:

«У колах французскай авіяцыі з хваляваннем і смуткам даведаліся аб катастрофе з самалётам «Максим Горький». Я выказваю вам ад свайго імя і ад імя ўсіх французскіх лётчыкаў пачуцці найглыбейшага смутку з прычыны цяжкай страты, спаткаўшай вас.

Генерал ДЭНЕН».

—o—

СПАЧУВАННЕ ІТАЛЬЯНСКАГА ПАСЛА

Часова выконваючы абавязкі наркома па замежных справах тав. Н. Н. Крэсцінскі атрымаў наступную тэлеграму ад італьянскага пасла ў Маскве п. Аттоліко:

«Даведаўшыся аб цяжкай страце, якая спаткала вялікую савецкую авіяцыю, прашу вас прыняць выражэнне майго шчырага спачування.

АТТОЛІКО».

—o—

Спачуванні французскага друку

ГУТАРКА ЛАВАЛЯ З ГЕРЫНГАМ

ВАРШАВА, 19 мая. (БЕЛТА). Як паведамляе польскае агенцтва, учора ў Кракаве Лаваль і Герынг мелі доўгую гутарку. Пасля гутаркі Лаваль заявіў прадстаўнікам друку, што ён меў цікавую гутарку з Герынгам, і што ён, Лаваль, заўсёды быў прыхільнікам непасрэднага кантакту і гутарак з адказнымі дзяржаўнымі дзеячамі.

Наперакор першапачатковаму плану, Герынг не выехаў з Кракава непасрэдна ў Берлін, а вярнуўся сёння раніцою ў Варшаву, дзе прабудзе яшчэ сёнешні дзень.

Лаваль выехаў сёння раніцою ў Парыж непасрэдна з Кракава.

ПАРЫЖ, 19 мая. (БЕЛТА). Гавас паведамляе: «Гутарка Лаваля з Герынгам была прыватнай, свабоднай і вельмі адкрытай. Яна датычылася агульнага становішча ў Еўропе і ў першую чаргу праблем, цікавячых Францыю і Германію».

ЛОНДАН, 19 мая. (БЕЛТА). Рэйтэр паведамляе: «Па чутках значная частка гутаркі паміж Лавалем і Герынгам была прысвечана ўзбраенням. Думаюць, што Герынг, магчыма, давёў да ведама Лаваля некаторыя даныя аб новых германскіх паветраных сілах. Лічаць, аднак, што гутарка галоўным чынам была прысвечана высвятленню агульных асноў, на якіх змог-бы адбыцца французскі візіт у Берлін. Герынг, мабыць, інфармаваў Лаваля аб адносінах Гітлера да бягучых еўрапейскіх праблем.

—o—

Чакаецца паляпшэнне франка-польскіх адносін

ЛОНДАН, 19 мая. (БЕЛТА). Згодна паведамлення парыжскага карэспандэнта «Обсервер», ва французскіх дыпламатычных колах думаюць, што пасля смерці Пілсудскага трэба чакаць паляпшэння франка-польскіх адносін. Матывуецца такі пункт гледжання не толькі тым, што сам Пілсудскі ў апошні час пачынаў разумець усю небяспеку яго ігры з Германіяй, але і тым, што Бек, нават калі ён хоча прадаўжаць гэту ігру, не будзе ў сілах процідзейнічаць грамадскай думцы, настроенай на карысць Францыі. Паводле слоў варшаўскага карэспандэнта «Обсервер» Рыдз-Сміглы вядомы, як чалавек, які не адносіцца варожа да СССР і шчыра сімпатызуе Францыі. Як указвае кракаўскі карэспандэнт «Обсервер», генералы арміі адыгрывалі больш відную ролю на пахаванні Пілсудскага, чым «палкоўнікі ва ўрадзе». «Гэта — дадае ён — можна разглядаць, як сведчанне па-

СУСТРЭЧА З ПІСЬМЕННІКАМІ БРАЦКАЙ ГРУЗІІ

18 мая ў вялікай зале Дома партактыва адбыўся арганізаваны Менскім гаркомам КП(б)Б і праўленнем саюза савецкіх пісьменнікаў БССР інтэрнацыянальны вечар, прысвечаны літаратуры Савецкай Грузіі.

На сцэне вялікі лозунг: «Развіццё літаратуры брацкіх рэспублік—таржаство нацыянальнай палітыкі Леніна-Сталіна».

Адкрываючы вечар, т. **Клімковіч** ад імя грамадскасці вітае савецкіх пісьменнікаў Грузіі. Бурнымі апладысментамі, стоячы, зала сустракае з'яўленне ў прэзідыуме грузінскіх пісьменнікаў **Гветадзе, Буачыдзе, Кутатэлі, Лордкіпанідзе, Мосашвілі**. У прэзідыуме таксама беларускія пісьменнікі — **Колас, Александровіч, Крапіва, Броўка** і іншыя.

З вялікім дакладам аб грузінскай савецкай літаратуры выступіў **Беніто Буачыдзе.**

Дакладчык гаворыць аб гісторыі грузінскай літаратуры, аб той вялікай барацьбе, якая пад кіраўніцтвам партыі праведзена супроць нацыяналістаў. Грузінскія пісьменнікі ствараюць зараз вялікую літаратуру, вартую сацыялістычнай эпохі. Дакладчык адзначае, што пісьменнікаў БССР і Грузіі хвалююць адны і тыя-ж тэмы. Заканчваючы даклад, Буачыдзе пад апладысменты ўсіх прысутнічаўшых, кажа: «Зарукай нашых перамог будзе творчае супрацоўніцтва пісьменнікаў БССР і Грузіі».

Пасля даклада пісьменнікі Грузіі і Савецкай Беларусі чыталі свае творы. Выступілі з чыткай вершаў на грузінскай мове **Роджан Гветадзе, Лордкіпанідзе, Кутатэлі, Мосашвілі.** Чыталі вершы **Колас, Александровіч, Броўка, Крапіва, Глебка, Аксельрод** і інш. Паэт **Мосашвілі** прачытаў перакладзены на грузінскую мову верш Купалы «Жалейка». **Александровіч** прачытаў перакладзены на беларускую мову верш Мосашвілі «Алаванская ноч». **Дудар** прачытаў верш Гветадзе.

Грузінскі паэт і празаік **Кутатэлі** вітаў працоўных БССР ад імя пісьменнікаў Грузіі. За час прабывання ў Менску, — гаворыць Кутатэлі — мы аглядзелі завод «Боль-

Другі дзень тыражу

ВІЦЕБСК, 19 мая. **(Спец. кар. «Звязды»).** Глядзельная зала клуба панчошнікаў у дзень адкрыцця перапоўнена.

— Можна вярцець,—раздаецца голас старшыні тыражнай камісіі т. **Аверына.** Ля бліскучых тыражных калёс—святочна разадзетыя дзеці. Яны—гэтыя мілыя малышы, і прыносяць «шчасце»—вялікія і малыя выйгрышы. За рухам іх рук, выцягваючых нумары серый, з напружанай увагай сочаць тысячы вачэй.

Тут-жа, ля калёс, грамадскі кантроль: знатныя людзі БССР—член ЦВК СССР і БССР работніца фабрыкі «Дзвіна» тав. **Цыганкова,** член ЦВК БССР работніца фабрыкі «КІМ» т. **Норкіна,** стары металіст т. **Сандлер** і іншыя. Бесперапынна на электрыфікаваным экране з'яўляюцца і знікаюць яркія лічбы.

Сёння пайшлі буйныя выйгрышы.

5.000 рублёў—серыя 41495 № 09.

1.000 рублёў—серыя 84876 № 02...

...Раптам адзін з седзячых у зале падыходзіць да тыражнага стала. Працягваючы аблігацыю, ён гаворыць:

— Я, здаецца, выйграў. Седзячы дома за вячэрай, я пачуў па радыё, як назвалі нумар маёй аблігацыі.

Пільная праверка, і уладальніку аблігацыі, члену арцелі «Каапрамонт» т. **Рэзнікаву** ўрачыста перадаецца выйгрыш. У гэты дзень тыражнай камісіі было прад'яўлена яшчэ некалькі выйграўшых аблігацый, тут-жа на месцы аплочаных. Сярод іх выйгрыш у 125 рублёў атрымаў рабочы фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» т. **Берштэйн.**

Тыраж на поўным хаду. Усё новыя і новыя лічбы ўспыхваюць на экране. А ў гэты-ж час пошта і тэлеграф бесперапынна прыносяць шматлікія паведамленні аб бальшэвіцкіх перамогах. Яны ідуць з усіх канцоў нашай рэспублікі, з заводаў, фабрык, калгасаў, сельсаветаў.

Паведамляюць з Бешанковіч: сяўба яравых скончана 15 мая, новай пазыкай ахоплены ўсе працоўныя раёна. План рэалізацыі новай пазыкі выканан на 101 проц. Наяўнымі паступіла ўжо 18.000 руб.

— Мы моцна трымаем пераходны сцяг Наркамфіна БССР,—заяўляюць працоўныя Чашніцкага раёна.—Пазыку рэалізавалі з небывалым поспехам. Ад перадавога Лазукоўскага сельсавета паступіла 14.000 руб. наяўнымі грашыма.

— На фабрыкі, заводы, метро, трактары—вось на што ідуць нашы пазыкі,—пішуць калгаснікі арцелі «Інтэрнацыянал», Янавіцкага нацыянальнага сельсавета Суражскага раёна.—Вось чаму мы ўсе, як адзін, з вялікім энтузіязмам падпісаліся на новую пазыку.

Гэтых бадзёрых паведамленняў—сотні. Яны гавораць аб бязмежнай адданасці працоўных сваёй радзіме, свайму любімаму, роднаму правадыру таварышу **Сталіну.**

***

За першыя два дні тыражу разыграна 138.380 выйгрышаў беспрацэнтнага выпуску на агульную суму 28.274.400 руб. Выйгрыш у 5.000 руб. паў на аблігацыю серыі 41495 № 09. Па 1.000 руб. выйгралі аблігацыі серыі 84876 № 02, серыі 40334 № 03, серыі 78965 № 0,2, серыі 48096 № 05, серыі 28075 № 04 і інш.

Брыгада «Звязды»:

БУТОМАЎ.
АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.

—o—

ЗДАБЫЧА ТОРФУ

(Па торфзаводах сістэмы Наркамцяжпрома)

Здабыта ў тонах

16 мая	17 мая
4,235	4.303

ПАВЕДАМЛЕННЕ ПРАКУРАТУРЫ РЭСПУБЛІКІ

Па змешчанаму ў газеце «Звязда» ад 6 красавіка 1935 г. за № 79 допіса пад назвай «Хуліганства і зладзейства ў Горках» і пісьму прафесара Салаўёва ў «Правде» ад 9 мая 1935 г. за № 126 пад назвай «Беспакаранае хуліганства» было праведзена расследванне, якім факты, змешчаныя ў карэспандэнцыях,

ЗАБЕГІ СОЦЕНЬ

Гарадскі крос імя Шверніка

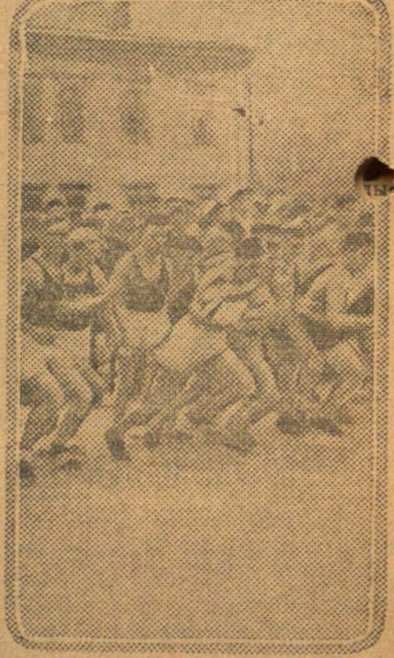

Фізкультурнікі заводаў імя Кірава і Молатава і друкарні імя Сталіна на старце.
Фото Нікіфарава.

— «Падрыхтавацца!... Увага!.. Марш!..» — Дзесяткі фізкультурнікаў зрываюцца з месца. Яны заталяюць цэнтральныя вуліцы сталіцы. Па клінкеру Інтэрнацыянальнай, брусчатцы Савецкай і асфальту Ленінскай раздаецца тупат іх ног. Бегуны стартуюць з пляца Волі. Яны праносяцца па маставых горада і фінішыруюць таксама на пляцы Волі.

5.000 метраў. На гэту дыстанцыю ідуць самыя натрэніраваныя. Яны спускаюцца на Рэвалюцыйную вуліцу і надоўга знікаюць. Усе напружана чакаюць з'яўлення бегуноў. «Ідуць, ідуць!..». Настарожваюцца суседзі і секундаметрысты.

Шырокім крокам у чырвонай майцы першым імчыцца высокі рускы хлапец. Усе заінтрыгаваны, амаль ніхто не ведае пярэдняга. Ззаду яго з 20-метровым прасветам бяжыць лепшы бягун горада **Байкоў.** Ён робіць спробу абагнаць нечаканага прэтэндэнта на першынства, але дарэмна. Першым фінішыруе студэнт медінстытута тав. **Яўнас.** Другім прыходзіць тав. Байкоў.

Ужо трэці год у Менску праводзіцца крос імя Шверніка. 18 мая ў традыцыйным кросе (бег па перасечанай мясцовасці) прымала ўдзел 1.800 фізкультурнікаў. Аспрэчвалі першынства мацнейшыя каманды горада—хлебазавода, будаўнікоў, медінстытута. Забегі для мужчын былі на 1.000 і 5.000 метраў, для жанчын—на 500 і 1.000 метраў.

—o—

АДКРЫЦЦЁ УСЕБЕЛАРУСКАГА

ПАРЫЖ, 19 мая. (БЕЛТА). Усе французскія газеты змяшчаюць на першых старонках паведамленні аб гібелі «Максима Горького» і выражэнне спачування Совецкаму Саюзу. Увесь друк змяшчае тэлеграму спачування, пасланую Эрыо тав. Молатаву. «З глыбокім хваляваннем увесь свет даведаўся аб усенародным горы, спаткаўшым Совецкі Саюз, — піша «Пці журналь».—Усе захапляліся непараўнаўнай лятаючай машынай «Максим Горький». Яна загінула з прычыны злачыннай лёгкадумнасці лётчыка, пачаўшага рабіць акрабатычныя фокусы побач з гігантам. Мы выказваем наша спачуванне совецкаму ўраду, які сапраўды мог ганарыцца гэтым цудам вытворчасці свайго аэрадынамічнага інстытута».

«Трэба адзначыць, — падкрэслівае «Пці парыз'ен»,—што гэта сумная катастрофа не выклікае ніякага сумнення ні ў правільнасці канструкцыі самалёта, ні ў прынцыпах яго пабудовы, ні, у больш шырокім сэнсе, у совецкай тэхніцы». Тую-ж думку выражае відны спецыяліст Како ў гутарцы з супрацоўнікам «Эксцэльсіор». Како быў у Совецкім Саюзе разам з былым французскім міністрам авіяцыі П'ерам Кот. «У гэтай катастрофе — заявіў Како — не трэба ўглядаць асуджэння ідэй гіганцкіх самалётаў. Катастрофа адбылася ў выніку выпадковасці і лёгкадумнасці лётчыка. Сапраўды цяжка думаць, што столькі чалавечых жыццяў і такі выдатны самалёт загінулі з такой недарэчнай прычыны».

«Пары мідзі» піша: «Авіятары ўсяго свету сёння пачціва схіляць галовы перад маладой смелай совецкай авіяцыяй».

—o—

СЁННЯ АДКРЫВАЕЦЦА ЧАРГОВАЯ СЕСІЯ ЛІГІ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА, 19 мая. (БЕЛТА). Заўтра пад старшынствам народнага камісара па замежных справах СССР Літвінава адкрываецца 86-я чарговая сесія совета Лігі нацый.

ЧУТКІ АБ РАНЕННІ ГІТЛЕРА

ВАРШАВА, 18 мая. (БЕЛТА). Сёння шырока пашырыліся чуткі, быццам, сваячка генерала Шлейхера страляла ў Гітлера і раніла яго. Чуткі гэтыя цыркулявалі настолькі ўпарта, што польскае тэлеграфнае агенцтва палічыла неабходным афіцыяльна абвергнуць іх.

літычных тэндэнцый пасля смерці маршала».

—o—

ГУТАРКА Т. ШТЭЙНА З МУСАЛІНІ

РЫМ, 17 мая. (БЕЛТА). Учора паўпрэд СССР Штэйн наведаў галаву Італьянскай дзяржавы Мусаліні і меў з ім доўгую гутарку.

—o—

48 ГАРАДОЎ БЕЗ СВЯТЛА

НЬЮ-ЁРК, 18 мая. (БЕЛТА). З прычыны забастоўкі рабочых цэнтральнай электрастанцыі ў штаце Ілінойс без электрычнага святла асталіся 48 гарадоў.

—o—

ПАПРАЎКА БЕЛТА

У «Дагаворы аб узаемнай дапамозе паміж Саюзам Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Рэспублікай Чэхаславацкай», змешчаным у «Звяздзе» за 18 мая № 112 дапушчаны па віне БЕЛТА недакладнасці.

Трэці абзац трэба пачынаць так: «рашыўшы прысвяціць свае намаганні падрыхтоўцы і заключэнню», замест «падрыхтоўцы к заключэнню».

Канец арт. 4 трэба чытаць так: «прычым кожная са старон заяўляе, што яна не звязана ніякім пагадненнем аб дапамозе, якое знаходзілася-б...», замест «не звязана ніякімі пагадненнямі аб дапамозе, якая знаходзілася-б...» (БЕЛТА).

шэвік», імя Варашылава, Акадэмію навук, тэатры. Усё гэта — яркае сведчанне аб росце культуры і эканомікі БССР.

Ад імя ўдзельнікаў вечара пасланы прывітальныя тэлеграмы тт. **Сталіну, Гікало** і **Берыя.**

—o—

ГРУЗІНСКІЯ ПІСЬМЕННІКІ У БЕЛАРУСКАЙ АКАДЭМІІ НАВУК

17 мая ў Беларускай акадэміі навук адбылася сустрэча грузінскіх пісьменнікаў з акадэмікамі. На сустрэчы прысутнічалі народныя паэты рэспублікі **Янка Купала, Якуб Колас,** акадэмікі **Бурстын, Гаўсман, Вальфсон, Панкевіч, Шчарбакоў,** праф. **Чудзёнак** і інш.

—o—

Польскі дзяржаўны тэатр БССР у Барысаве

БАРЫСАЎ, 19 мая. **(Кар. «Звязды»).** У Барысаве пачаліся гастролі польскага дзяржаўнага тэатра БССР. Раённы совет профсаюзаў арганізаваў калектыўнае наведванне тэатра рабочымі і служачымі горада.

Тэатр паказаў сваю новую пастаноўку—п'есу польскага пісьменніка Ковальскага «Сям'я Варанцовых».

17 мая дзеннае заданне выканана на **95,5** проц.

Заводы **Белторфа** здабылі 3.189 —**88,4** проц., у тым ліку **«Асінторф»—83,4** проц., **«Чырвоны сцяг»—55** проц., завод **імя Гея—123,2** проц., завод **імя Даўмана—120,8** проц., **«Свабода»** — **124** проц.

—o—

БРЫГАДА КУРЗНЁВА УПЕРАДЗЕ

ДОБРУШ, 19 мая. **(Па тэлеграфу).** 17 мая торфзавод «Шлях соцыялізма» выканаў дзённы план на 110,2 проц. З 18 працуючых брыгад, 17 перавыканалі дзеннае заданне. Уперадзе ідуць брыгады тт. **Курзнёва** і **Таміловіча.**

Дырэктар завода АМЕЛЬЧЭНКА.

Устаноўлена, што ў г. Горках на працягу бягучага года арудвала група няпоўналетніх хуліганаў, у якую ўваходзілі Мазураў Ціхан Майсеевіч, 18 гадоў, Багачоў Пётр Іванавіч, 16 гадоў, Рыжыкаў Уладзімір Раманавіч, 15 гадоў, Верыла Змітрок Рыгораў, 14 гадоў, Чэрвенскі Аляксей Піменаў, 13 гадоў і Пшанічнікаў Цімох Нікітаў, 12 гадоў.

Адзначаная група сваімі хуліганскімі дзеяннямі тэрарызавала вучняў, адбірала ў іх снеданне, збівала праходзячых, ламала парканы садоў, знішчала шпакоўні, займалася сістэматычна кішэннымі пакражамі.

18 красавіка г. г. па матэрыялах газеты «Звязда» быў праведзен судовы працэс, па якому Верыла Змітрок, Чэрвенскі Аляксей і Пшанічнікаў Цімох асуджаны да двух гадоў пазбаўлення волі кожны.

12 мая г. г. па матэрыялах газеты «Праўда» быў праведзен судовы працэс у паказальным парадку, з удзелам бацькоў, і Мазураў Ціхан асуджан да трох гадоў пазбаўлення волі, Багачоў Пётр і Рыжыкаў Уладзімір—да двух гадоў пазбаўлення волі кожны.

Пракурор БССР КУЗЬМІН.

—o—

ЗНІЖЭННЕ РОЗНІЧНЫХ ЦЭН НА МАСЛА

З 20 мая Наркомунутгандаль БССР зніжае розначныя цэны на масла ўсіх гатункаў на 4 руб. Масла салодка-слівачнае першага гатунку замест ранейшых 28 руб. будзе прадавацца па 24 руб. за кілограм, масла кісла-слівачнае першага гатунку замест 25 руб.—па 21 руб., таплёнае першага гатунку—па 22 руб. кілограм. (БЕЛТА).

СТАДЫЁНА

18 мая пачаўся летні сезон на ўсебеларускім стадыёне імя 10-годдзя вызвалення Беларусі. На стадыёне сабралася больш 5 тысяч працоўных горада.

У дзень адкрыцця стадыёна сустрэліся каманды футбалістаў «Дынамо» і Н-скай дывізіі. Сустрэча скончылася 1 : 7 на карысць зборнай каманды «Дынамо».

—o—

У КІЕВЕ ПАЧАЎСЯ ШАХМАТНА-ШАШАЧНЫ МАТЧ КАМАНД УССР І БССР

КІЕЎ, 19 мая. **(Спец. кар. «Звязды»).** 17 і 18 мая ў Кіеве адбыліся першыя сустрэчы зборных каманд Беларусі і Украіны. Пасля напружанай барацьбы Украіна перамагла па шашках, выйграўшы 6 партый і прайграўшы 4. Па шахматах каманда УССР выйграла 14 партый і прайграла 6.

Украінская каманда складзена з мацнейшых ігракоў. У матчы з боку УССР іграюць: па шахматах—ад Кіева—майстар Багатырчук, Канстантынопальскі, Замыхоўскі і Пагрэбіскі, ад Харкава—майстар Кірылаў, Тэрэшчанка, Грыгор'енка, ад Сталіно—майстар Селезнёў і Гаеўскі, ад Одэсы—Зухавіцкі, ад Днепрапятроўска—Каем; па шашках—майстры Бліндэр, Натаў, Бакуменка, Смоляк і Раманаў.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

Будынак БДТ—1
ГАСТРОЛІ ДРУГОГА БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ТЭАТРА

СЁННЯ, 20 мая,
БАЙЦЫ
Пачатак роўна ў 8 г. 30 м. веч.
Білеты прадаюцца ў касе тэатра з 12—2 і з 5 г. веч.

Памяшк. Дзярж. яўр. тэатра БССР (вул. Валадарскага, 7, тэл. 21-813)
Гастролі дзяржаўнага рускага тэатра БССР
Дырэктар тэатра—засл. артыст рэспублікі
—**В. В. Кумельскі,**
Мастацкі кіраўнік і гал. рэжысер—
В. І. Княжыч,
Сёння, 20 мая,
А. Леонаў
„СКУТАРЕВСКИЙ“ у 4 дзеях 8 карцінах
Пачатак у 8 гадз. 30 мін. веч.

РЭДАКЦЫІ „ЗВЯЗДА“
—) ПАТРЭБНЫ (—
для работы ў вячэрні час
КВАЛІФІКАВАНЫЯ **МАШЫНІСТКІ**
З прапановамі звяртацца ў сакратарыят рэдакцыі

КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“
Ад 19 мая
мастацкі фільм вытворчасці „МЕЖРАБПОМФІЛЬМА“
ДЗВЕ СУСТРЭЧЫ
У галоўных ролях: С. МАГАРЫЛ, А. ЦІМАНТАЕУ і засл. арт. рэсп. М. ТАРХАНАЎ.
У ПРАГРАМЕ кіно-хроніка Саюзкіно.

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“
Новы гукавы фільм
ЁСЦЬ МЕТРО
Гастролі А. Мартынавай (Мнематэхніка)

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР ПРОЛЕТАРЫЙ
Мастацкі гукавы фільм
ГАРАЧЫЯ ДЗЯНЁЧКІ

Кіно „СПАРТАК“
Выдатная камедыя
Закройшчык з таржка
У гал. ролі Ігар Ільінскі
Дзенныя дзіцячыя сеансы
Дачка партызана
Пачатак у 1 г. і 2 г. 30 м.

Тэрмінова ПАТРАБУЕЦЦА
майстар па серабрэнню люстэрак.
З прапановамі звяртацца:
Менск, Рэвалюцыйная, 24, арцель „Працлюстра“, тэл. 22-871.
Праўленне арцелі.

Наркомунутгандаль РСФСР
Дзяржаўная кантора пасылачнага гандлю
„ПОСЫЛГОСТОРГ“
Москва, ул. Кирова, 47|131

„ПОСЫЛГОСТОРГ“ высылае па пошце і чыгунцы ў любы пункт Саюза індывідуальным заказчыкам, арганізацыям (апарата гандлюючых) і калектывам наступныя тавары:

ФОТО-АПАРАТЫ І ФОТО-ПРЫЛАДЫ:
1. Фото-апарат „АРФО“, размер 6x9, мадэль снежня 1934 г. Анасігмат, аб'ектыў тыпу Тэссар, светасіла 1: 4, 5, двайное расцяжэнне, фокус 120 м. м., у футляры, з 3-ма касетамі і спускам. Цана—237 руб.
2. Поўны набор фото-прылад да апарата „АРФО“ 6x9 (штатыў, ліхтар, капіравальныя рамкі, станок, ванначкі, бланкі, кіраўніцтва па фото, пласцінкі, папера, хімікаліі. Цана—123 руб.
3. Павелічыцель да фото-апарата 6x9 сістэмы Кузнецова (з кандэнсатарам). Цана—96 руб.
4. Набор фото-паперы (размер 9x12, 13x18, 18x24), бланкаў (9x12, кабінетка 13x18, 18x24) і хімікалій да павелічыцеля—6x9. Цана—100 руб.
5. Цёмная складная камната. Цана—47 р. 25 кап.
УВАГА, УВАГА, УВАГА!
1. Фото-апарат „АРФО“, размер 6x9, дзякуючы сваёй партатыўнасці (нязначныя размеры, малая вага як самога апарата, так і ўсіх прылад: штатыў, рамкі, ванначкі, пласцінкі, папера), незаменім для турыстаў, работнікаў вышукальных партый, фото-карэспандэнтаў, пры здымках у полі, лесе і т. д.).
2. Выдаткі на пласцінкі, паперу і хімікаліі ўдвая менш выдаткаў апаратаў 9x12.
3. Павелічыцель сістэмы Кузнецова, дзякуючы значнай светасіле і добрым якасцям аб'ектыва апарата „АРФО“ размерам 6x9 дае магчымасць з негатыва 6x9 атрымаць пазітывы, фотакарткі вялікіх размераў (13x18, 18x24) з добра-прапрацаванымі дэталямі.
У паказаныя цэны ўключаны кошт упакоўкі і перасылкі.
Заказы арганізацый выконваюцца ў тэрмін да 25 дзён з дня атрымання „ПОСЫЛГОСТОРГОМ“ 50 проц. кошту заказанага тавару, індывідуальных-жа заказчыкаў—па атрыманні ўсяго кошту.
Цэны на тавары, адпраўляемыя на далёкія акраіны, даражэй на 5 проц.
Заказы і грошы шліце па адрасу: Москва, ул. Кирова, 47-131, „ПОСЫЛГОСТОРГУ“. Разл. рах. № 60019 у МАК Дзяржбанка.
КАТАЛАГІ ВЫСЫЛАЮЦЦА ДАРМОВА.

У аддзел абвяў званіць па тэлефону № 21-360

БЕЛПАРТВЫДАВЕЦТВА ЦК КП(б)Б
Вышла з друку і рассылаецца ўсім раённым магазінам Бакта і ДВБ:
І. В. СТАЛІН. Прамова на выпуску акадэмікаў Чырвонай арміі 4 мая 1935 года.
Тыраж—25.000 Цана—10 кап.

БЕЛПАРТВЫДАВЕЦТВА ЦК КП(б)Б
Для гурткоў па вывучэнню гісторыі ВКП(б)
ПАТРАБУЙЦЕ ва ўсіх раённых магазінах БАКТ'а, ДВБ і магазіне партыйнай кнігі (Менск, Совецкая, 61)
Ем. ЯРАСЛАЎСКІ. **ГІСТОРЫЯ ВКП(б).** Частка II, (Ахапляе перыяд барацьбы партыі з 1917 па 1933 г.).
Цана ў пераплёце 2 р. 60 к., выданне 1934 г.
Заказы накіроўвайце: Менск, Дом друку, гандлёваму сектару Белпартвыдавецтва.

Адрас рэдакцыі і выдавецтва: Менск, Совецкая, 63, Тэлефоны: прыём тэлефонаграм — 21-351, адказны рэдактар — 21-352, нам. рэдактара — 25-188, адказны сакратар — 21-350; аддзелы: партыйны, культурны — 21-353, сельскагаспадарчы—21-358, прамысловы, совецка-гандлёвы, масавых кампаній і мясцовай інфармацыі — 21-354, пісем рабочых і калгаснікаў і работы з рабсельнорамі—21-355, замежнай інфармацыі — 25-189, мастацкі — 23-955, выпускаючы—21-357; заг. выдавецтва — 21-359, прыём абв'яў — 21-360, бухгалтэрыя—21-885.

Уп. Галоўлітбела № К—1109. Тыраж 92.890 экз. Менск, друкарня «Звязды».

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ